

Vurdering av elgbestandene i Troms 1990-2017

Mai 2018

Bodil Haukø
Ane Johansen Tangvik

Naturdata har i samarbeid med Norsk institutt for naturforskning (NINA) ved Erling Solberg utarbeidet en bestandsvurdering for elg i alle kommunene i Troms, og kommet med tilrådninger for videre forvaltning. Bestandsvurderingen baserer seg på sett elg data, fellingsstatistikk, slaktevekter og fallviltdata i kommunene. Tilråkningene som er utarbeidet i rapporten er basert på fylkeskommunens egne målsettinger og våre vurderinger med utgangspunkt i tilgjengelige data.

I Troms finnes det rådyr og elg, men det er bare jaktbare bestander av elg. I 2014 ble det laget en status av elgbestanden i Troms og det ble anbefalt en reduksjon av bestanden. Nå ønskes en ny status for hva som har skjedd siden sist. Videre følger en fremstilling av utviklingen av elgbestanden i Troms 1990-2017. I tillegg til å framstille data på fylkesnivå presenteres også data for de tre regionene: Kyst-Troms, Midt-Troms og Nord-Troms. Kyst-Troms består av kommunene Tromsø, Harstad, Kvæfjord, Skånland, Ibestad, Gratangen, Tranøy, Torsken, Berg og Karlsøy samt området av Lenvik kommune som ligger på Senja. Midt-Troms består av kommunene Lavangen, Bardu, Salangen, Målselv, Sørreisa, Dyrøy, Balsfjord og delen av Lenvik som ligger på fastlandet. Nord-Troms består av kommunene Lyngen, Storfjord, Kåfjord, Skjervøy, Kvænangen og Nordreisa.

1.1 Dataomfang og - kvalitet

Det er benyttet sett elg data og slaktevekter fra Hjorteviltregisteret, og avskytningsdata og irregulær avgang fra SSB. I tillegg rapporterer kommunene elg påkjørt, men ikke drept, til Hjorteviltregisteret. For fellingstall er Lenvik kommune tatt med under Kyst-Troms da tallene er levert på kommunenivå til SSB- og det følgelig ikke er mulig å fordele de felte elgene på kyst og fastland.

For å få observasjonsrater som er uavhengige av tilfeldigheter bør jegerinnsatsen overstige 1000 jegerdager fordelt på 500 observasjoner. For at slaktevekt-dataene skal være av god kvalitet behøves det et større antall vekter (helst over 10 pr. kjønns- og alderskategori). Dette sikrer at de gjennomsnittlige slaktevektene er et godt mål på variasjonen i elgens kroppsvekt i jaktuttaket. I tabellene under viser vi antall data som ligger til grunn for de ulike indeksene.

Troms

Tabell 1.1.1. Antall dyr sett fordelt på kjønn og alder, samt registrert jaktinnsats og rapporteringsfrekvens for Troms fylke i perioden 1990-2017.

År	Sett okse	Sett ku0	Sett ku1	Sett ku2	Sett kalv	Ukjent	Totalt sett	Antall jegerdager	Antall skjema
1990	1383	1141	849	559	1998	816	6746	18574	251
1991	1684	1622	928	737	2429	1014	8414	17768	261
1992	2203	2097	1205	692	2647	1197	10041	19619	271
1993	2254	2011	1402	740	2935	1470	10812	18590	303
1994	2274	2262	1624	909	3491	1445	12005	20499	311
1995	2318	2534	1623	897	3462	1295	12129	22398	331
1996	2468	3162	1604	794	3269	1606	12903	23078	339
1997	2055	2488	1612	796	3254	1492	11697	27908	341
1998	1587	2203	1324	740	2843	1098	9795	26734	340
1999	1550	2003	1280	751	2830	1074	9488	20861	330
2000	1912	2570	1295	620	2567	1244	10208	21590	333
2001	1921	1889	1525	813	3186	1140	10474	21269	336
2002	2274	2402	1458	1004	3510	1247	11895	21177	346
2003	2477	2190	1538	1000	3596	1327	12128	21229	336
2004	2659	2356	1565	848	3329	1260	12017	23763	334
2005	2660	2467	1559	932	3455	1263	12336	24048	340
2006	3064	2666	1782	1068	3999	1392	13971	25358	356
2007	2924	2322	1675	1094	3918	1474	13407	24606	355
2008	3182	2638	1832	1064	4016	1593	14325	26274	367
2009	2899	2488	1756	957	3713	1620	13433	26301	358
2010	3227	2761	2148	1289	4787	1791	16003	25806	376
2011	3260	2881	1813	980	3812	1924	14670	26863	377
2012	3184	2791	1989	1186	4449	1816	15415	24706	371
2013	4354	3687	2379	1346	5154	2226	19146	28352	395
2014	4102	3022	2155	1133	4489	2132	17033	31089	396
2015	3492	3139	2146	1065	4343	2170	16355	31386	391
2016	3994	3164	2223	1273	4864	2192	17710	31570	413
2017	4382	3241	2127	1260	4717	2353	18080	29794	408
Snitt	2705	2507	1658	948	3609	1524	12951	24329	

Tabell 1.1.2. Antall dyr felt fordelt på kjønn og alder for Troms fylke i perioden 1990-2017.

År	Oksekalv	Kukalv	Okse 1 ½ år	Ku 1 ½ år	Eldre okse	Eldre ku	Planlagt avskytning	Andel felt
1990	123	103	73	22	152	76	754	0,73
1991	128	104	110	34	153	54	778	0,75
1992	163	127	101	32	195	82	849	0,82
1993	173	148	101	44	230	99	945	0,84
1994	205	166	105	38	248	111	1005	0,87
1995	202	199	155	51	217	141	1134	0,85
1996	240	223	172	81	255	254	1470	0,83
1997	254	246	142	72	253	221	1509	0,79
1998	196	159	103	53	168	128	1172	0,69
1999	176	157	100	42	156	99	973	0,75
2000	163	157	138	56	173	123	1047	0,77
2001	194	171	112	69	199	120	1054	0,82
2002	228	187	126	76	193	129	1116	0,84
2003	217	192	139	86	209	134	1176	0,83
2004	222	206	146	81	240	143	1236	0,84
2005	241	201	173	104	208	158	1358	0,80
2006	243	219	165	94	237	150	1347	0,82
2007	258	229	195	132	249	153	1451	0,84
2008	235	195	201	132	231	170	1391	0,84
2009	252	216	203	137	297	161	1540	0,82
2010	264	236	248	154	272	148	1539	0,86
2011	240	237	267	163	312	213	1760	0,81
2012	282	262	223	168	311	211	1718	0,85
2013	290	282	273	207	321	273	1883	0,87
2014	302	248	260	208	343	290	2111	0,78
2015	253	249	245	207	312	249	1923	0,79
2016	310	288	269	204	326	270	2009	0,83
2017	312	263	322	224	366	266	2065	0,85
Snitt	227	203	174	106	244	165	1368	0,81

Tabell 1.1.3. Gjennomsnittlig slaktevekt og antall elg med slaktevektdata (n) fordelt på kjønn og alder for Troms fylke i perioden 1990-2017.

År	Oksekalv		Kukalv		Okse 1 ½ år		Ku 1 ½ år		Eldre okse		Eldre ku	
	snitt	n	snitt	n	snitt	n	snitt	n	snitt	n	snitt	n
1990							89	1			203	1
1991	70	72	69	62	157	77	156	22	232	75	195	30
1992	73	86	72	67	155	84	151	26	227	101	202	53
1993	76	93	74	74	156	66	151	26	204	11	204	67
1994	75	97	73	96	159	78	150	26	237	25	201	72
1995	71	100	70	95	151	89	145	33	235	1	204	76
1996	70	120	67	109	148	96	141	53	204	10	207	176
1997	69	106	63	104	142	64	140	37	224	3	199	118
1998	70	60	67	50	144	55	141	23			201	60

1999	70	75	66	60	144	25	137	12			187	9
2000	67	59	63	56	151	71	142	22	222	80	204	73
2001	73	95	67	76	146	58	150	37	275	4	198	61
2002	69	116	67	93	158	105	150	47	224	7	200	79
2003	71	135	68	131	150	82	149	74	201	55	190	96
2004	73	90	70	81	159	95	149	39	201	21	198	83
2005	71	114	64	102	153	99	139	66	212	23	191	102
2006	73	135	66	85	150	106	136	63	215	59	191	107
2007	68	117	67	94	150	96	145	92	205	57	189	114
2008	71	164	69	135	149	149	142	93	218	155	189	129
2009	74	166	71	158	155	168	144	117	222	205	198	122
2010	72	182	67	149	148	175	139	121	222	180	193	118
2011	69	101	67	112	150	111	143	86	207	91	194	101
2012	71	153	68	155	149	128	142	117	216	141	199	137
2013	70	171	67	166	144	179	140	149	225	168	194	181
2014	70	202	66	182	145	182	140	132	216	235	187	232
2015	71	155	66	168	145	180	142	158	228	179	191	155
2016	71	178	67	201	151	191	145	142	222	221	190	196
2017	71	168	66	148	150	180	141	141	222	198	194	157
Snitt 90-03	66		63		140		142		177		200	
Snitt 04-17	71		67		150		142		217		193	
Snitt 90-17	69		65		145		142		197		196	

Siden 1990 har det vært en jevn økning av innlevert sett elg-data for Troms. I 1990 var det 251 jaktfelt som leverte sett elg-skjema, mens det i 2017 var 408 jaktfelt som leverte sett elg-skjema (Tabell 1.1.1). Det har vært økende antall jegerdager i Troms og det registreres et høyt antall sette elg (Tabell 1.1.1.). Andelen av kvoten (planlagt årlig avskytning) som felles er i gjennomsnitt 81 %. I 2017 var fellingsprosenten 85 (Tabell 1.1.2). Antall slaktevekter registrert i Troms har økt svakt (Tabell 1.1.3). Flere av kommunene i Troms er med i Overvåkprogrammet for hjortevilt, noe som sikrer et stort antall slaktevekter (Tabell 1.1.3).

Kyst-Troms

Tabell 1.1.4. Antall dyr sett fordelt på kjønn og alder, samt registrert jaktinnsats og rapporteringsfrekvens for Kyst-Troms i perioden 1990-2017.

År	Sett okse	Sett ku0	Sett ku1	Sett ku2	Sett kalv	Ukjent	Totalt sett	Antall jegerdager	Antall skjema
1990	433	331	213	126	467	167	1737	3691	81
1991	508	482	207	161	531	273	2162	4356	81
1992	771	737	379	167	726	334	3114	5337	94
1993	664	578	377	185	765	323	2892	5390	112
1994	610	701	438	247	943	366	3305	6555	120
1995	626	642	409	215	846	263	3001	6035	130
1996	816	906	424	216	876	426	3664	6489	130
1997	720	836	458	256	979	518	3767	7812	131
1998	727	902	495	283	1076	411	3894	8836	134
1999	550	621	461	203	876	331	3042	6219	123
2000	688	882	402	220	843	413	3448	7308	126
2001	666	665	483	256	1014	341	3425	7187	134
2002	835	924	491	314	1124	434	4122	7045	135
2003	881	772	489	333	1168	462	4105	6368	122
2004	981	862	446	257	984	353	3883	7072	123
2005	1046	941	497	271	1049	358	4162	7955	132
2006	1267	1017	562	367	1326	405	4944	8361	139
2007	1075	907	541	382	1327	456	4688	8466	131
2008	1352	985	662	448	1580	454	5481	9085	138
2009	1086	874	542	294	1154	544	4494	9861	133
2010	1294	1100	803	437	1699	550	5883	9268	136
2011	1145	1020	487	302	1095	572	4621	9193	139
2012	1210	984	572	390	1378	523	5057	8371	134
2013	1808	1342	834	454	1774	667	6879	9129	152
2014	2088	1145	892	411	1749	723	7008	10348	153
2015	1359	1111	673	371	1437	647	5598	10413	151
2016	1608	1125	828	444	1747	662	6414	10559	157
2017	1975	1233	818	511	1859	840	7236	11347	158
Snitt	1028	879	532	304	1157	458	4358	7788	

Tabell 1.1.5. Gjennomsnittlig slaktevekt og antall elg med slaktevektdata (n) fordelt på kjønn og alder for Kyst-Troms i perioden 1990-2017.

År	Oksekalv		Kukalv		Okse 1½ år		Ku 1½ år		Eldre okse		Eldre ku	
	snitt	n	snitt	n	snitt	n	snitt	n	snitt	n	snitt	n
1990												
1991	69	8	81	2	153	3	149	2	243	7		
1992	73	13	73	10	160	9	146	3	191	9	202	6
1993	65	14	72	9	140	9	153	1			193	8
1994	75	13	73	16	148	11	146	4	159	1	201	8
1995	68	8	65	7	137	12	138	3			201	9
1996												
1997												
1998	66	18	60	7	150	11	125	2			193	11
1999	66	12	61	12	143	11	125	3			193	6
2000	61	12	60	8	145	9	124	3	233	11	199	9
2001	70	11	63	12	134	5	138	4			189	14
2002	64	17	61	13	140	17	134	8	224	7	207	7
2003	69	54	65	45	146	34	150	26	201	37	180	22
2004	70	34	63	26	168	21	143	3	201	21	191	27
2005	69	37	61	42	144	24	120	11	216	22	181	26
2006	70	68	65	49	142	44	132	28	214	50	183	42
2007	66	55	64	36	144	24	135	22	211	32	181	33
2008	70	53	64	48	146	34	139	34	212	49	185	39
2009	74	58	68	51	151	48	141	33	206	62	201	38
2010	71	78	62	58	141	55	138	37	220	66	190	39
2011	67	40	67	34	146	37	140	34	209	33	190	41
2012	73	39	65	34	141	26	130	24	208	30	188	29
2013	70	70	65	61	136	40	135	47	224	47	187	51
2014	69	81	64	90	142	65	138	47	215	89	181	82
2015	67	61	63	73	138	68	136	42	228	63	180	51
2016	67	63	65	109	144	49	139	44	219	73	185	71
2017	68	75	64	68	138	49	132	38	216	77	188	42
Snitt 90-03	68		67		145		139		208		196	
Snitt 04-17	69		64		144		136		214		186	
Snitt 90-17	69		65		145		137		212		190	

Siden 1990 har det vært en økning av innlevert sett elg-data. I 1990 var det 81 jaktfelt som leverte sett elg-skjema, mens det i 2017 var 158 jaktfelt som leverte sett elg-skjema (Tabell 1.1.4). Det har vært økende antall jegerdager i Kyst-Troms, fra 3691 jegerdager i 1990 til 11 397 jegerdager i 2017. Også antallet sette elg har økt, fra i underkant av 2000 sette elg til i over 7000 sette elg i 2017 (Tabell 1.1.4). Sett elg materialet synes å være av høy kvalitet. Det har vært registrert et økende antall vektter i Kyst-Troms. Det er registrert vektet fra 1991, men med få vektter for enkelte kategorier enkelte år, særlig før 2002 (Tabell 1.1.5).

Midt-Troms

Tabell 1.1.6. Antall dyr sett fordelt på kjønn og alder, samt registrert jaktinnsats og rapporteringsfrekvens for Midt-Troms i perioden 1990-2017.

År	Sett okse	Sett ku0	Sett ku1	Sett ku2	Sett kalv	Ukjent	Totalt sett	Antall jegerdager	Antall skjema
1990	895	777	605	428	1489	619	4813	13827	155
1991	1054	1065	669	550	1793	664	5795	11958	156
1992	1314	1290	762	497	1800	791	6454	12452	152
1993	1481	1342	947	531	2041	1080	7422	11945	169
1994	1495	1440	1062	623	2344	1015	7979	12331	166
1995	1456	1697	1097	606	2342	919	8117	14247	170
1996	1484	2058	1067	522	2162	1067	8360	14197	171
1997	1134	1458	999	474	1983	844	6892	17829	172
1998	717	1159	707	393	1517	595	5088	15759	168
1999	809	1216	672	501	1705	638	5541	13129	176
2000	1022	1486	750	357	1493	724	5832	12344	172
2001	1075	1108	891	489	1885	709	6157	12122	165
2002	1173	1313	824	628	2113	722	6773	11965	167
2003	1364	1281	870	579	2041	682	6817	12812	169
2004	1347	1245	904	514	1969	731	6710	14196	167
2005	1329	1310	915	590	2111	756	7011	14437	172
2006	1393	1339	969	617	2241	779	7338	15035	178
2007	1483	1209	940	609	2184	830	7255	13586	174
2008	1469	1419	970	544	2090	974	7466	14694	181
2009	1431	1344	1011	589	2207	912	7494	13967	179
2010	1597	1447	1122	730	2609	1073	8578	14221	181
2011	1738	1569	1098	605	2338	1153	8501	14588	182
2012	1630	1513	1159	685	2584	1104	8675	13854	184
2013	2102	1945	1250	773	2840	1254	10164	16116	184
2014	1593	1506	1009	601	2239	1205	8153	16954	179
2015	1694	1643	1150	563	2313	1273	8636	17363	178
2016	1929	1594	1112	717	2605	1264	9221	17830	197
2017	1942	1580	1065	599	2312	1294	8792	15740	197
Snitt	1398	1405	950	568	2120	917	7358	14268	

Tabell 1.1.7. Gjennomsnittlig slaktevekt og antall elg med slaktevektdata (n) fordelt på kjønn og alder for Midt-Troms i perioden 1990-2017

År	Oksekalv		Kukalv		Okse 1½ år		Ku 1½ år		Eldre okse		Eldre ku	
	snitt	n	snitt	n	snitt	n	snitt	n	snitt	n	snitt	n
1990							89	1			203	1
1991	70	63	69	57	158	69	157	18	231	67	195	30
1992	73	70	72	56	155	71	152	23	231	89	202	47
1993	79	74	74	63	159	55	151	25	205	10	205	58
1994	76	79	73	80	162	65	150	22	240	24	200	61
1995	72	90	71	85	153	77	146	29	235	1	205	66
1996	70	120	67	109	148	92	142	52	208	9	207	172
1997	69	102	63	101	142	59	140	36			199	118
1998	72	41	69	41	143	42	143	21			202	47
1999	71	57	68	44	145	14	141	9			175	3
2000	69	46	62	45	152	59	144	19	220	63	204	63
2001	73	78	68	62	147	49	150	32	275	4	200	45
2002	70	91	69	74	162	79	154	37			201	69
2003	73	75	69	79	155	41	149	48	203	17	193	69
2004	73	52	75	48	155	65	153	33			204	53
2005	71	71	66	57	155	67	143	50	132	1	196	71
2006	76	67	68	36	155	62	139	35	215	9	197	65
2007	69	55	69	49	152	70	148	65	198	25	193	77
2008	72	106	72	80	151	107	143	56	220	106	191	87
2009	75	106	72	107	157	120	146	84	230	143	197	84
2010	73	98	69	88	150	120	139	84	223	114	195	79
2011	70	59	68	72	152	74	145	52	206	58	197	60
2012	70	107	69	117	151	102	145	93	218	111	202	108
2013	70	92	67	92	148	137	142	102	225	119	196	129
2014	71	117	68	89	146	117	141	85	216	146	190	150
2015	73	93	69	92	150	112	144	115	228	115	198	103
2016	74	108	70	85	154	141	147	93	224	142	194	116
2017	74	79	70	67	154	123	145	98	228	106	197	106
Snitt 90-03	72		69		152		143		227		199	
Snitt 04-17	72		69		152		144		213		196	
Snitt 90-17	72		69		152		146		219		198	

Siden 1990 har det vært en jevn økning av innlevert sett elg-data. I 1990 var det 155 jaktfelt som leverte sett elg-skjema, mens det i 2017 var 197 jaktfelt som leverte sett elg-skjema (Tabell 1.1.6). Det har vært økende antall jegerdager i Midt-Troms, fra 13 827 jegerdager i 1990 til 15 740 jegerdager i 2017. Også antallet sette elg har økt, fra i underkant av 5000 sette elg til i underkant av 9000 sette elg i 2017 (Tabell 1.1.6). Sett elg materialet synes å være av høy kvalitet. Det er registrert vekter fra 1990 i Midt-Troms, men ingen vekter for kalv og ungdyr dette året (Tabell 1.1.7).

Nord-Troms

Tabell 1.1.8. Antall dyr sett fordelt på kjønn og alder, samt registrert jaktinnsats og rapporteringsfrekvens for Nord-Troms i perioden 1990-2017.

År	Sett okse	Sett ku0	Sett ku1	Sett ku2	Sett kalv	Ukjent	Totalt sett	Antall jegerdager	Antall skjema
1990	55	33	31	5	42	30	196	1056	15
1991	122	75	52	26	105	77	457	1454	24
1992	118	70	64	28	121	72	473	1830	25
1993	109	91	78	24	129	67	498	1255	22
1994	169	121	124	39	204	64	721	1613	25
1995	236	195	117	76	274	113	1011	2116	31
1996	168	198	113	56	231	113	879	2392	38
1997	201	194	155	66	292	130	1038	2267	38
1998	143	142	122	64	250	92	813	2139	38
1999	191	166	147	47	249	105	905	1513	31
2000	202	202	143	43	231	107	928	1938	35
2001	180	116	151	68	287	90	892	1960	37
2002	266	165	143	62	273	91	1000	2167	44
2003	232	137	179	88	387	183	1206	2049	45
2004	331	249	215	77	376	176	1424	2495	44
2005	285	216	147	71	295	149	1163	1656	36
2006	404	310	251	84	432	208	1689	1962	39
2007	366	206	194	103	407	188	1464	2554	50
2008	361	234	200	72	346	165	1378	2495	48
2009	382	270	203	74	352	164	1445	2473	46
2010	336	214	223	122	479	168	1542	2317	59
2011	377	292	228	73	379	199	1548	3082	56
2012	344	294	258	111	487	189	1683	2481	53
2013	444	400	295	119	540	305	2103	3107	59
2014	416	362	243	121	490	193	1825	3710	63
2015	423	367	312	131	582	244	2059	3514	61
2016	439	430	277	102	486	254	1988	3121	58
2017	434	397	237	145	529	202	1944	2632	52
Snitt	276	220	175	75	331	148	1224	2262	

Tabell 1.1.9. Gjennomsnittlig slaktevekt og antall elg med slaktevektdata (n) fordelt på kjønn og alder for Nord-Troms i perioden 2009-2017.

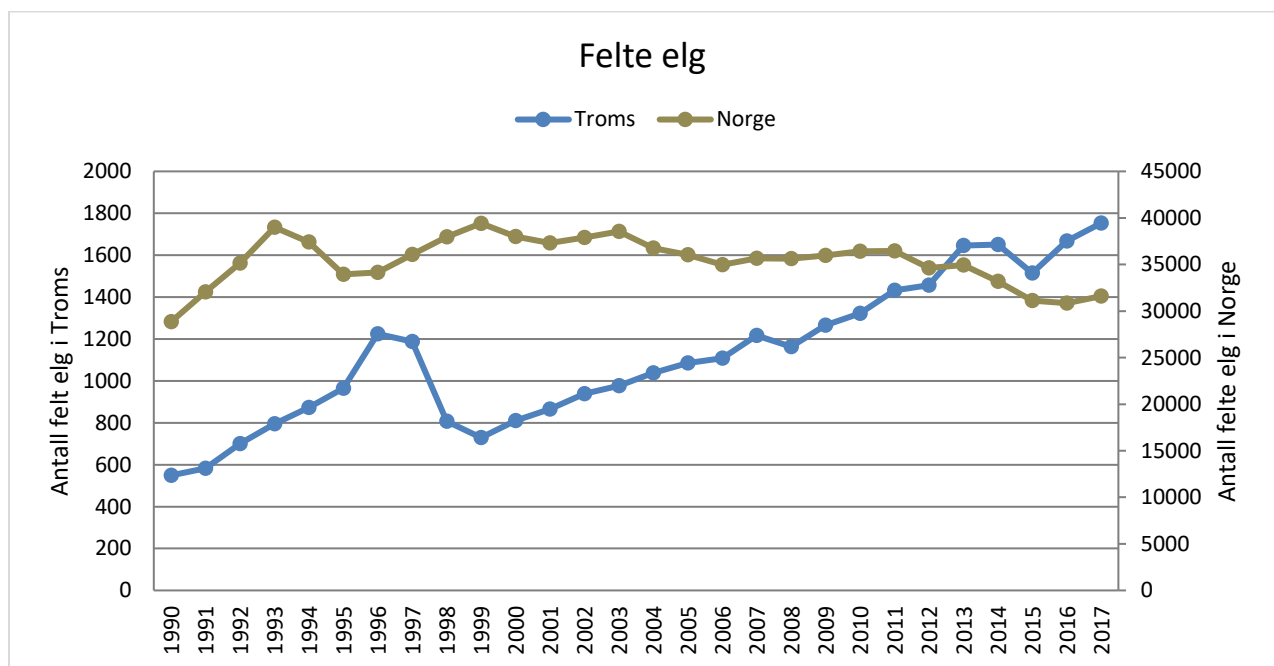
År	Oksekalv		Kukalv		Okse 1½ år		Ku 1½ år		Eldre okse		Eldre ku	
	snitt	n	snitt	n	snitt	n	snitt	n	snitt	n	snitt	n
2009	63	2										
2010	71	6	64	3								
2011	71	2	67	6								
2012	73	7	63	4								
2013	67	9	70	13	111	2			250	2	174	1
2014	71	4	58	3								
2015	83	1	61	3			158	1	183	1	120	1
2016	76	7	60	7	132	1	144	5	230	6	182	9
2017	67	13	56	12	151	7	133	4	216	14	190	8
Snitt 09-12	70		64									
Snitt 13-17	73		61		131		145		176		133	
Snitt 09-17	71		62		131		145		176		74	

Siden 1990 har det vært en jevn økning av innlevert sett elg-data. I 1990 var det 15 jaktfelt som leverte sett elg-skjema, mens det i 2017 var 52 jaktfelt som leverte sett elg-skjema (Tabell 1.1.8). Det har vært økende antall jegerdager i Nord-Troms, fra 1056 jegerdager i 1990 til 2632 jegerdager i 2017. Også antallet sette elg har økt, fra i underkant av 200 sette elg til i underkant av 2000 sette elg (Tabell 1.1.8). Dersom jaktinnsatsen øker raskere enn antallet elg felt eller elg sett pr. jegerdag, er det grunn til å tro at en økende andel jaktfelt har levert sett elg-skjema i studieperioden. Sett elg materialet synes å være av høy kvalitet, men på grunn av det lave antallet observasjoner i starten av perioden er det sannsynligvis noe tilfeldig variasjon i indeksverdiene for dette tidsrommet. Det er registrert få vekter i Nord-Troms, og ingen vekter før 2009 (Tabell 1.1.9).

1.2 Bestandsutvikling og avskytning 1990-2017

1.2.1 Sett elg pr. jegerdag og felte elg

Fra 1990-tallet hadde Norge sett under ett en økning i antall felte elg. Troms hadde tilsvarende økning i felte elg, men fikk en topp i fellingen noen år senere. Fra år 2000 til 2011 har felte elg totalt i Norge ligget nokså stabilt på ca. 35 000 elg. Etter dette har det vært en nedgang av antall felte elg, og uttaket har de siste tre årene variert rundt 31 000 elg. Uttaket av elg stiger fortsatt i Troms, med 1753 skutte elg i 2017 (Figur 1.2.2.).

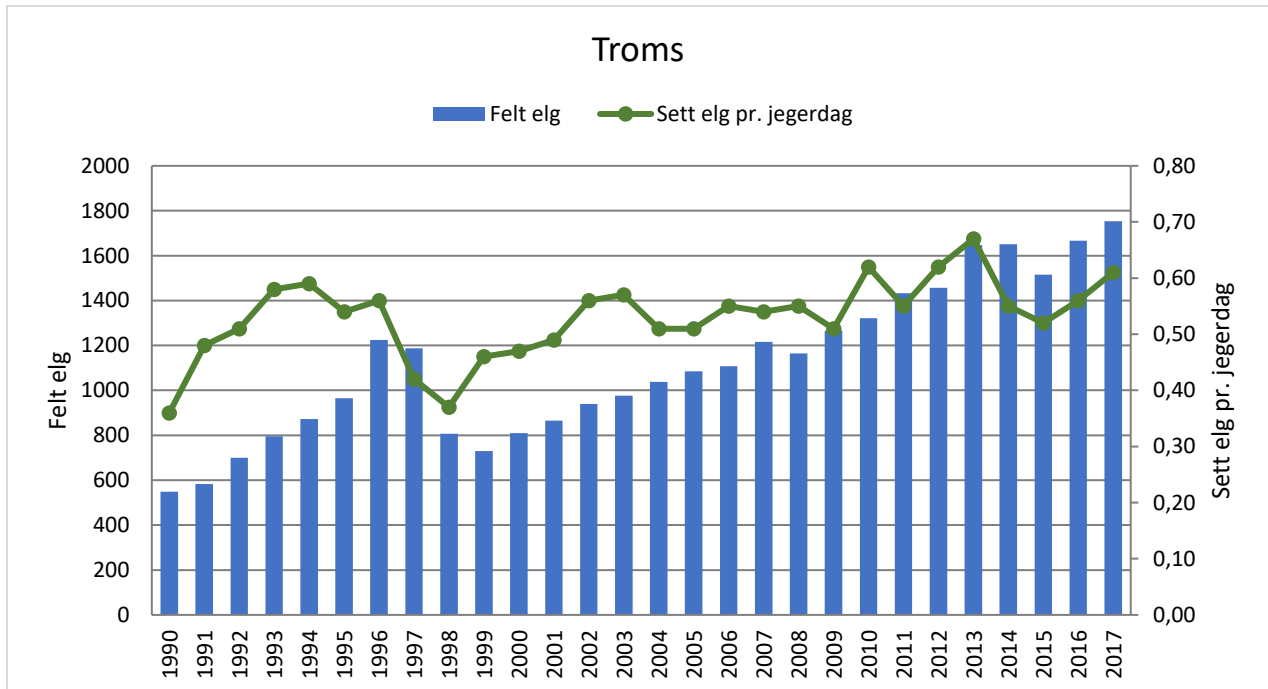

Figur 1.2.1. Antall felte elg i Troms 1990-2017 vertikal venstre, og antall felte elg 1990-2017 på landsbasis vertikal høyre. Det gjøres oppmerksom på at Y-aksen har ulike verdier på høyre og venstre side. Data er hentet fra SSB.

Troms

Ifølge utviklingen i antallet elg sett pr. jegerdag har bestanden i Troms vokst relativt mye Etter et en nedgang i bestanden i 1998 har det vært en jevnt økende bestandsutvikling frem til i dag. De siste tre årene har det vært observert gjennomsnittlig 0,56 elg pr. jeger pr. dag (Figur 1.2.2). Samtidig som sett elg pr. jegerdag har økt har også antall felte elg økt. Antall felte elg økte utover 1990-tallet og Troms hadde en topp i fellingen i 1996. Etter 1996 falt fellingsresultatet med 32 % på et år, med en bunn i 1999 på 730 felte elg (Figur 1.2.2, Tabell 1.2). Tildelingen samme år gikk ned med 22 % (Tabell 1.2). Troms har etter bunnen i 1999 hatt et jevnt økende

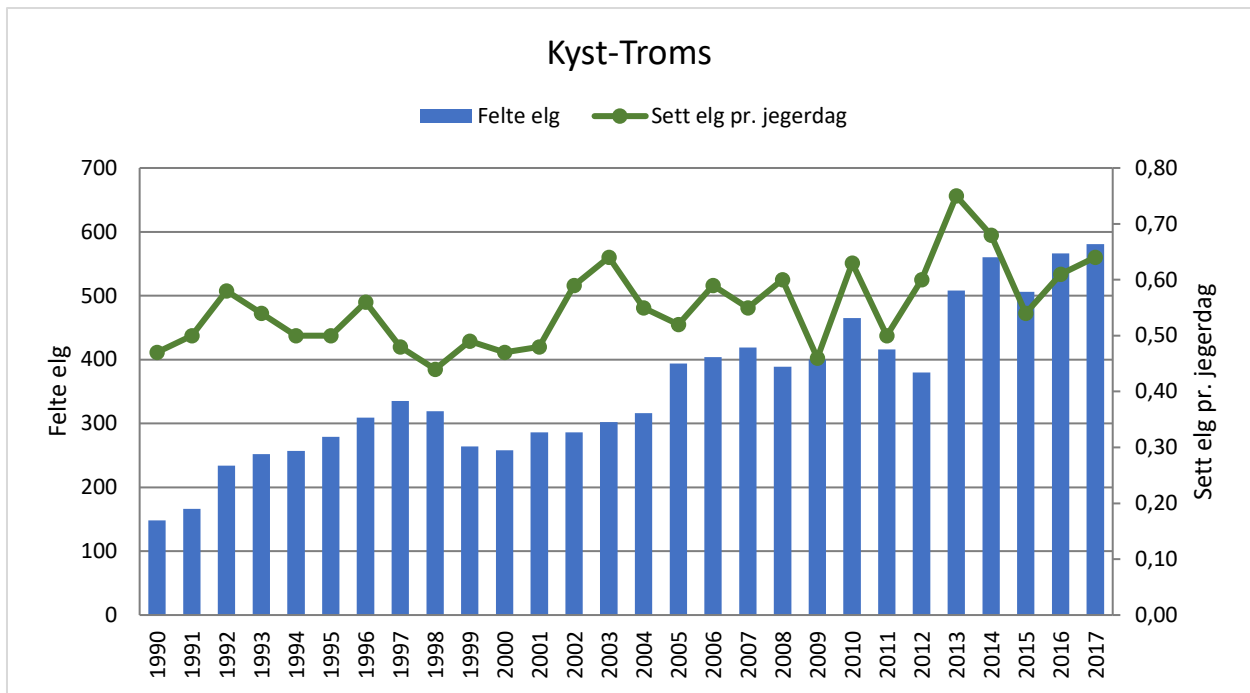
uttak. I 2017 var uttaket av elg 1753, mens det i 1990 ble felt 549 elg. Dette er en økning i uttaket på 219 %. Gjennomsnittlig fellingsprosent for Troms har i perioden 1990-2017 ligget på omtrent 80 %. Det er det samme nivået som på landsbasis.

Figur 1.2.2. Antall elg skutt under jakt (felt elg) og sett elg pr. jegerdag i Troms fylke i perioden 1990-2017. Sett elg pr. jegerdag er en indeks på bestandstettheten (antall elg pr. km²). Data fra Hjorteviltregisteret og SSB.

Kyst-Troms

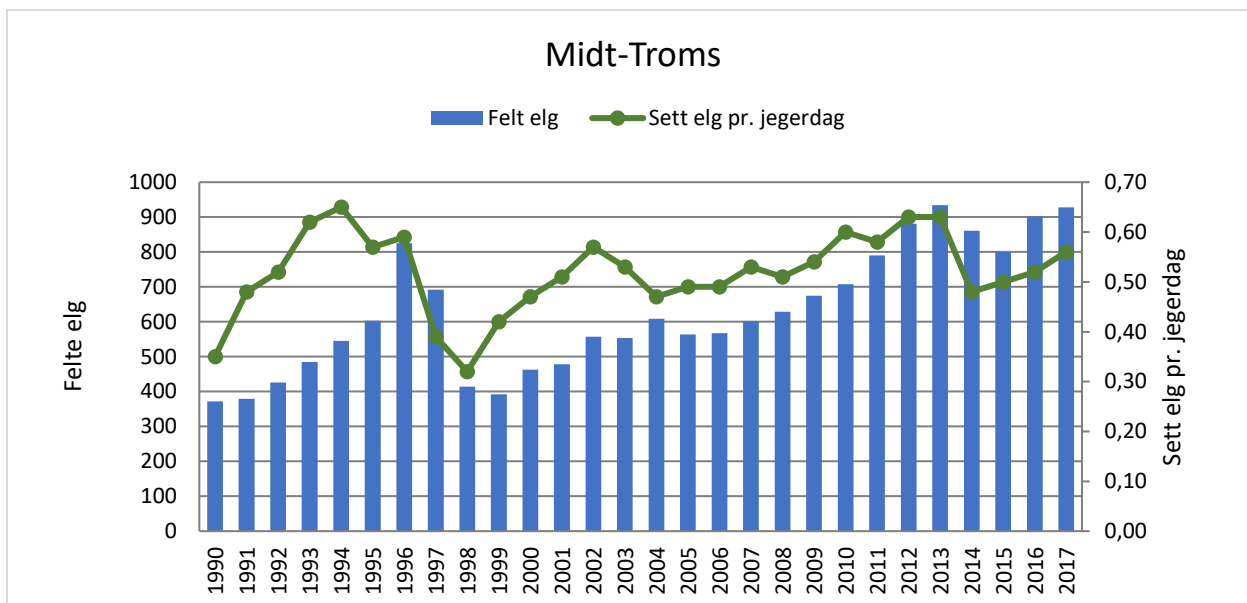
Ifølge utviklingen i antallet elg sett pr. jegerdag var bestanden i vekst fram til 2013, med en påfølgende bestandsnedgang de neste to årene. Fra 2015 økte sett elg pr. jegerdag igjen, og i 2017 ble det sett 0,64 elg pr. jegerdag i Kyst-Troms (Figur 1.2.3). Antallet felte elg har økt fra 148 i 1990 til 581 i 2017 (Figur 1.2.3, Tabell 1.4).

Figur 1.2.3 Antall elg skutt under jakt (felte elg) og sett elg pr. jegerdag i Kyst-Troms i perioden 1990-2017. Sett elg pr. jegerdag er en indeks på bestandstettheten (antall elg pr. km²). Data fra Hjorteviltregisteret og SSB.

Midt-Troms

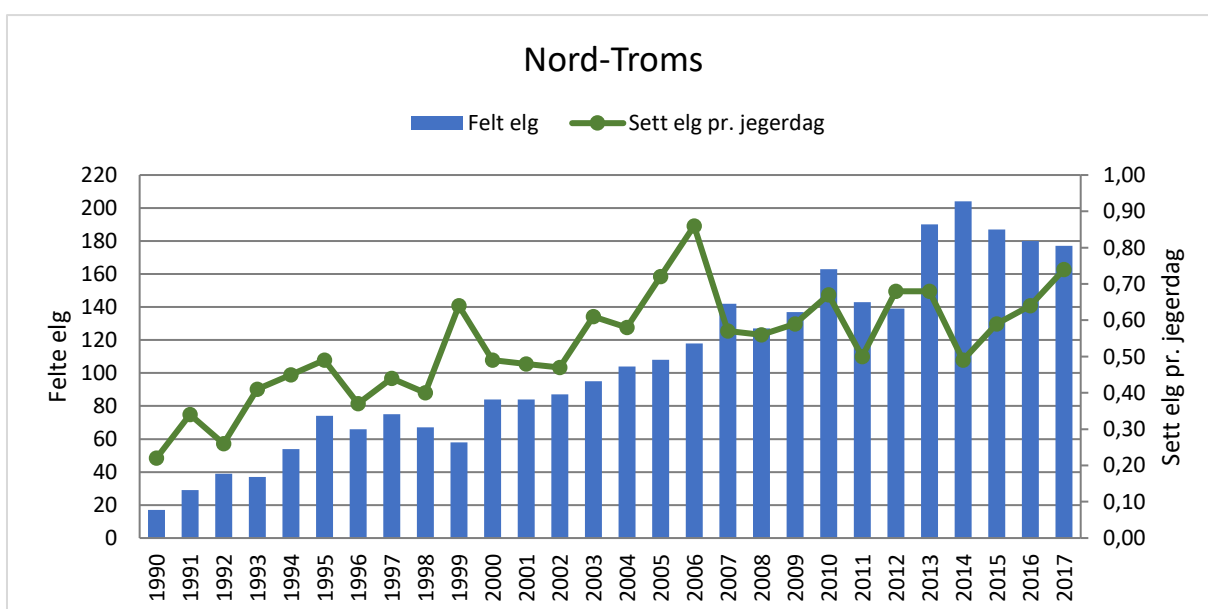
Utviklingen av sett elg pr. jegerdag i Midt-Troms har samme kurve som for hele fylket. Elgbestanden var på sitt høyeste i 1994, med 0,64 sett elg pr. jegerdag. De neste årene var det en reduksjon i bestanden, før den etter 1998 igjen begynte å vokse. I 2017 var sett elg pr. jegerdag 0,56 (Figur 1.2.4). Felte elg følger utviklingen til sett elg pr. jegerdag. Felte elg økte fram til 1996, før uttaket ble redusert fra 825 elg til 692 året etter. Fra 1998 har uttaket økt jevnt og det ble felt 928 elg i 2017 (Figur 1.2.4, Tabell 1.6).

Figur 1.2.4. Antall elg skutt under jakt (felt elg) og sett elg pr. jegerdag i Midt-Troms i perioden 1990-2017. Sett elg pr. jegerdag er en indeks på bestandstettheten (antall elg pr. km²). Data fra Hjorteviltregisteret og SSB.

Nord-Troms

Utviklingen av sett elg pr. jegerdag i Nord-Troms nådde en topp i 2006 med 0,86 elg sett pr. jegerdag. Etter dette sank bestanden fram til 2014. De neste årene har bestanden vært i vekst, til tross for at jaktuttaket økte med over 50 dyr i 2013. I 2017 var sett elg pr. jegerdag 0,74. Antallet felte elg har økt fra 17 felte dyr i 1990 til 177 felte dyr i 2017 (Figur 1.2.5).

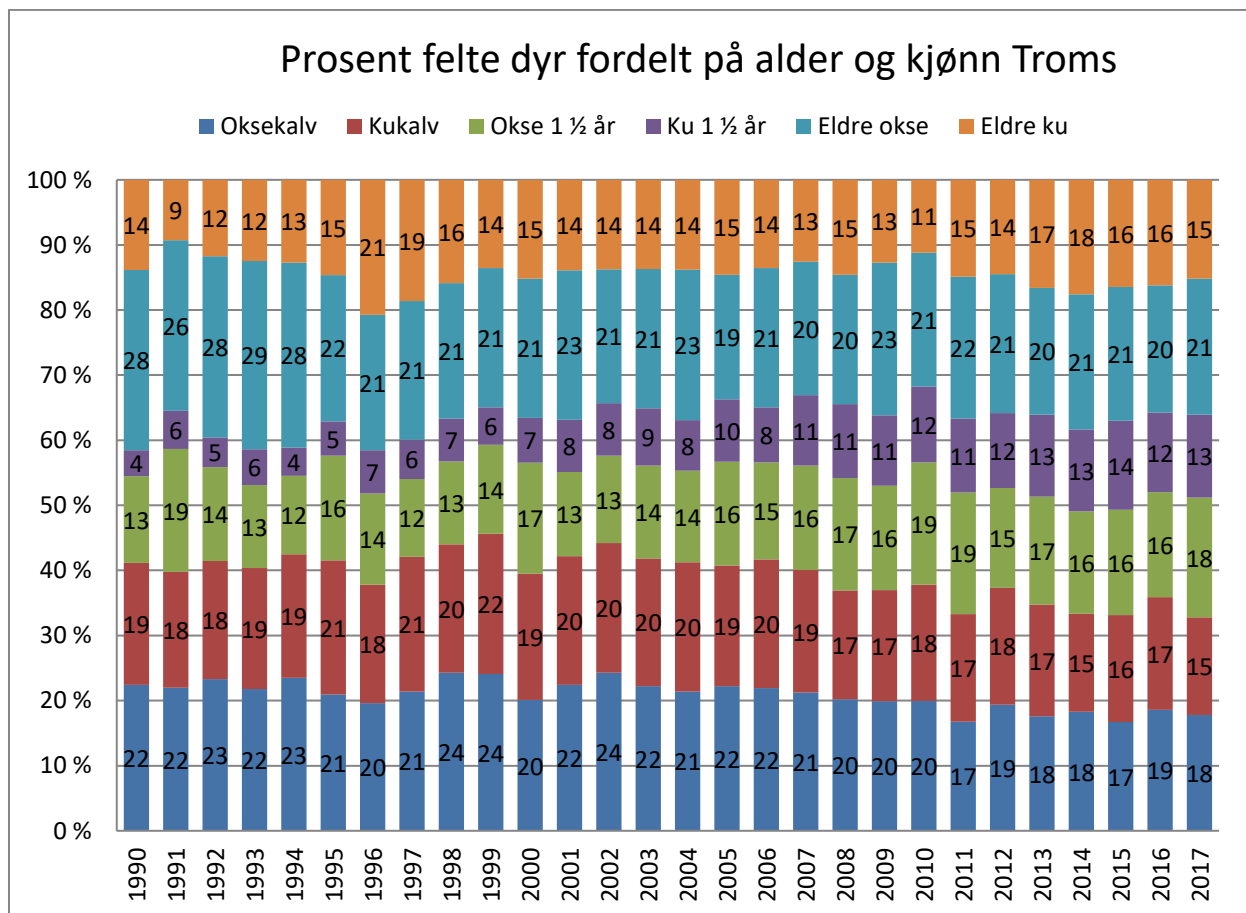

Figur 1.2.5. Antall elg skutt under jakt (felt elg) og sett elg pr. jegerdag i Nord-Troms i perioden 1990-2017. Sett elg pr. jegerdag er en indeks på bestandstettheten (antall elg pr. km²). Data fra Hjorteviltregisteret og SSB.

1.2.2 Kjønnfordeling av felte dyr

Troms

Avskytingen har hatt en nokså lik kjønns- og aldersfordeling i perioden med omtrent 40 % uttak av kalv. I den siste delen av perioden har kalveavskytinga hatt en liten nedgang, mens uttaket av ungdyr har økt. Uttaket av eldre dyr har vært stabilt de ti årene. Det felles flere hanndyr (57 %) enn hunndyr (43%) (Figur 1.2.6).

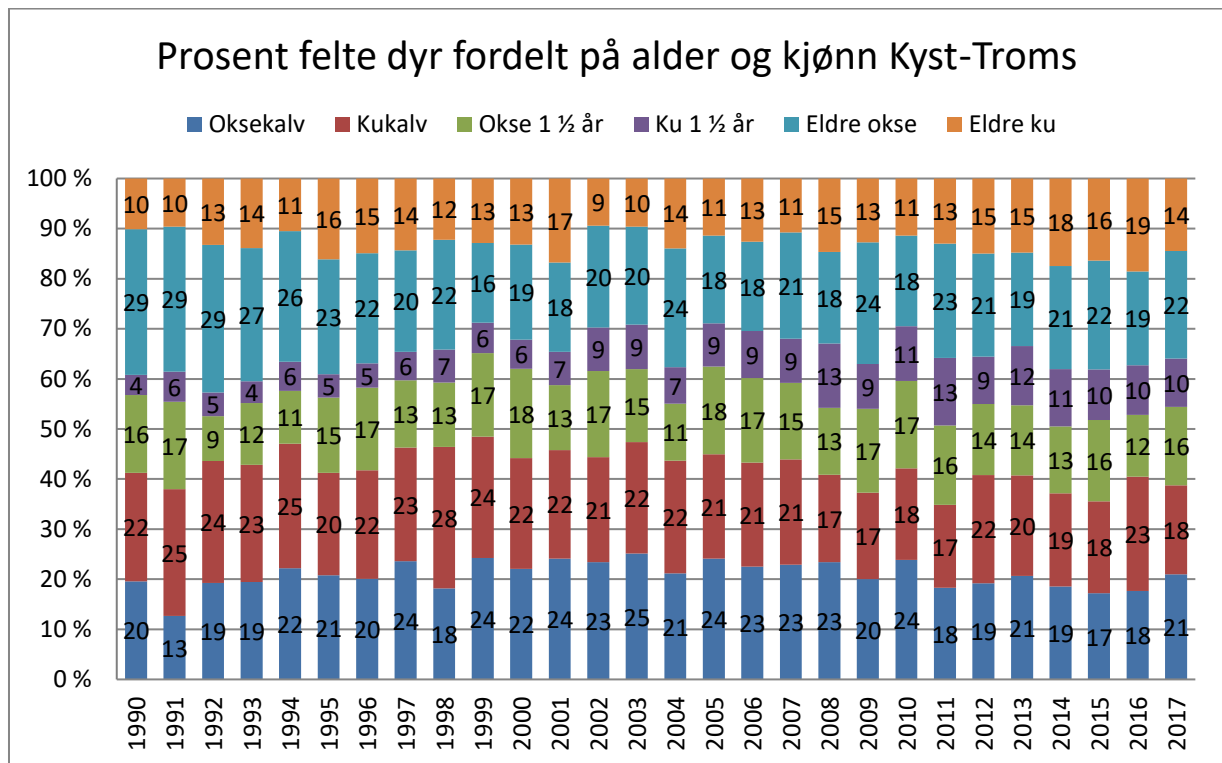

Figur 1.2.6. Felte elg fordelt på kjønn og alder i Troms fylke i perioden 1990-2017. Data fra SSB, med unntak for 2008 da data er fra Hjorteviltregisteret.

Kyst-Troms

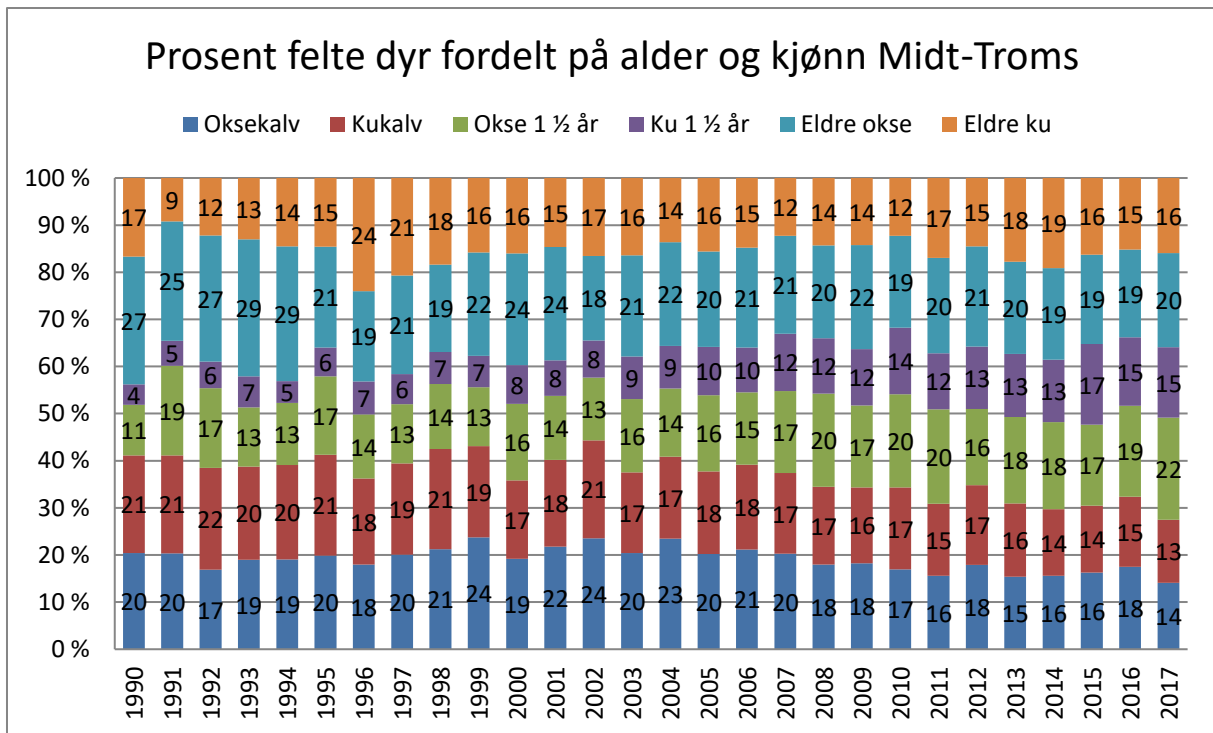
Avskytingsmønsteret har vært relativt stabilt. Jevnt over har kalveuttaket vært på over 40 %, men også her er det en nedadgående tendens. Det felles flere hanndyr (57 %) enn hunndyr (43 %) i regionen (Figur 1.2.7).

Figur 1.2.7. Felte elg fordelt på kjønn og alder i Kyst-Troms i perioden 1990-2017. Data fra SSB, med unntak for 2008 da data er fra Hjorteviltregisteret.

Midt-Troms

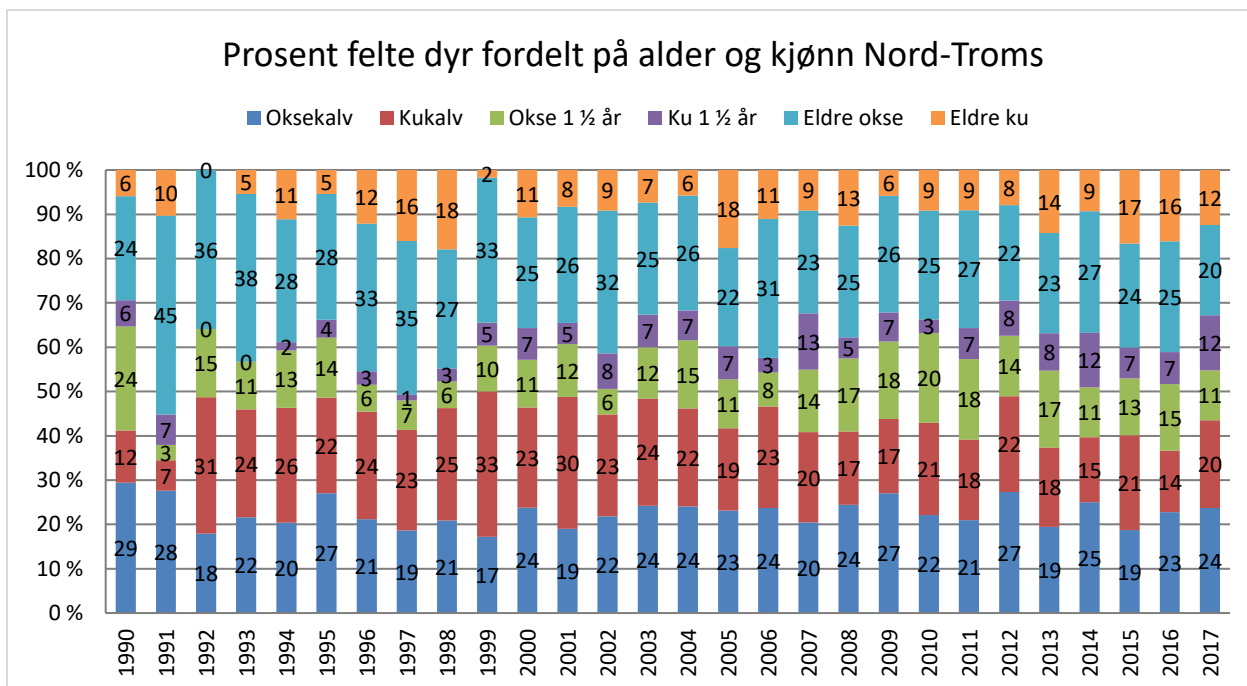
Avskytingsmønsteret har vært relativt stabilt. Kalveuttaket vært like under 40 % jevnt over i perioden. Også her har kalveuttaket sunket, og de siste årene har det vært på omtrent 30 %. Det felles flere hanndyr (57 %) enn hunndyr (43 %) i regionen (Figur 1.2.8).

Figur 1.2.8. Felte elg fordelt på kjønn og alder i Midt-Troms i perioden 1990-2017. Data fra SSB, med unntak for 2008 da data er fra Hjorteviltregisteret.

Nord-Troms

For Nord-Troms har kjønns- og aldersfordelingen av de felte elgene variert i større grad enn i de andre regionene (Figur 1.2.9). Kalveavskytingen har vært oppe i 45 % og antallet felte eldre kyr har vært noe lavere enn i de andre regionene. Det har også vært lavere antall felte ungdyr enn i de andre regionene. Enkelte år kan man se at felte kalv i Nord-Troms har gått noe ned, samtidig som avskyting av eldre kyr øker. Den større variasjonen må ses i sammenheng med det langt lavere antallet felte elg i Nord-Troms enn i Midt-Troms og Kyst-Troms (Figur 1.2.3-1.2.5).

Figur 1.2.9. Felte elg fordelt på kjønn og alder i Nord-Troms i perioden 1990-2017. Data fra SSB, med unntak for 2008 da data er fra Hjorteviltregisteret.

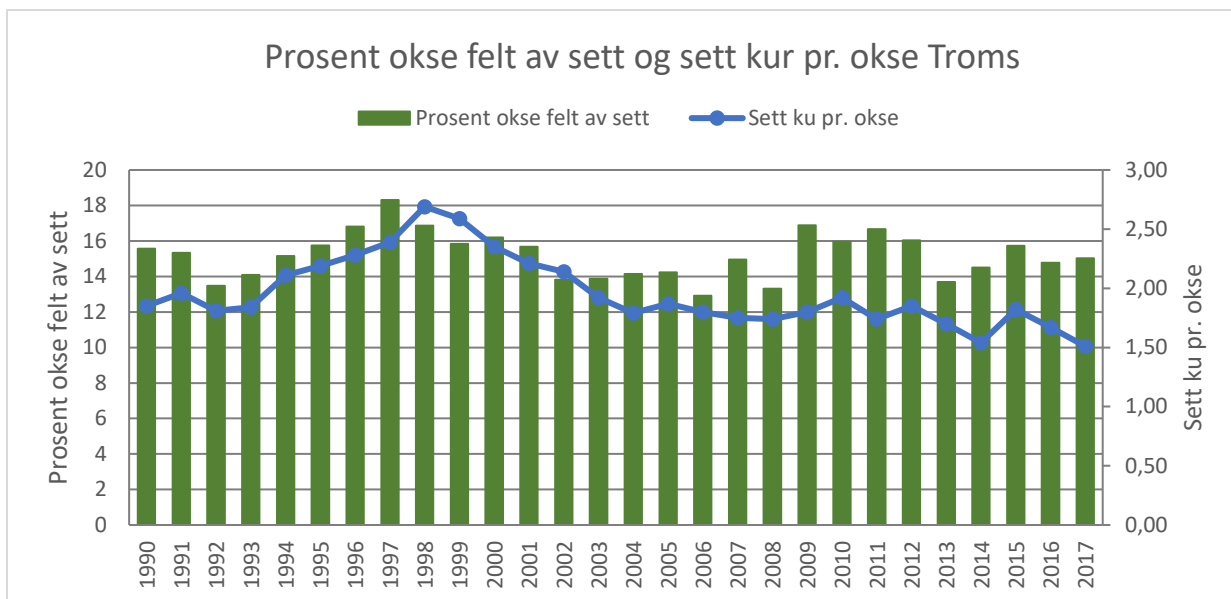
1.3 Bestandsindekser 1990-2017

1.3.1 Sett ku pr. okse

Sett ku pr. okse er et mål på kjønnsraten i den voksne delen av bestanden og beregnes som antallet observerte kyr delt på antallet observerte okser. Et svært skjevt kjønnsforhold kan ha negativ innvirkning på blant annet oksevekter, kalvingstidspunktet og reproduksjonen i bestanden.

Troms

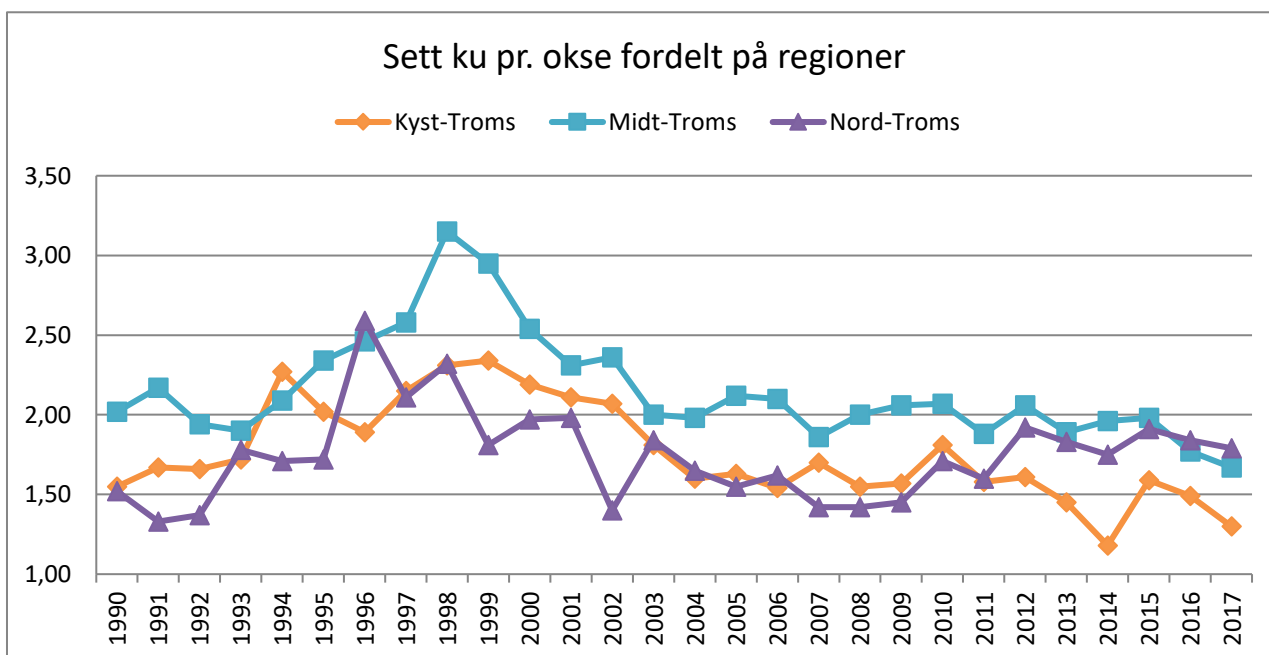
Troms hadde et skjevt kjønnsforhold på midten av 1990-tallet til begynnelsen av 2000-tallet (Figur 1.3.1). På det meste ble det observert nesten tre kyr pr. okse. Siden 2004 har det vært observert gjennomsnittlig 1,75 kyr pr. okse. Samtidig som kjønnsraten har sunket har færre av de observerte oksene blitt felt. Fra 2009 er imidlertid prosent okse felt av sett økt noe, mens kjønnsraten fortsatt er på vei ned. Dette kan tyde på at bestanden er i vekst.

Figur 7.3.1. Prosent okse felt av sett og antall sett ku pr. okse i Troms fylke i perioden 1990-2017. Sett ku pr. okse viser utviklingen i kjønnssammensetning for dyr som er ett år og eldre. Data fra Hjorteviltregisteret

Regionene

Midt-Troms har hatt høyest ku/okse-forhold med over tre observerte kyr pr. okse på slutten av 1990-tallet (Figur 1.3.2). Som for fylket samlet har ku/okse-forholdet bedret seg for regionene utover 2000-tallet. Kyst-Troms og Nord-Troms har siden 2011 hatt et gjennomsnittlig ku/okse-forhold på henholdsvis 1,5 og 1,7, Midt-Troms har også kommet på dette nivået de siste fem årene.

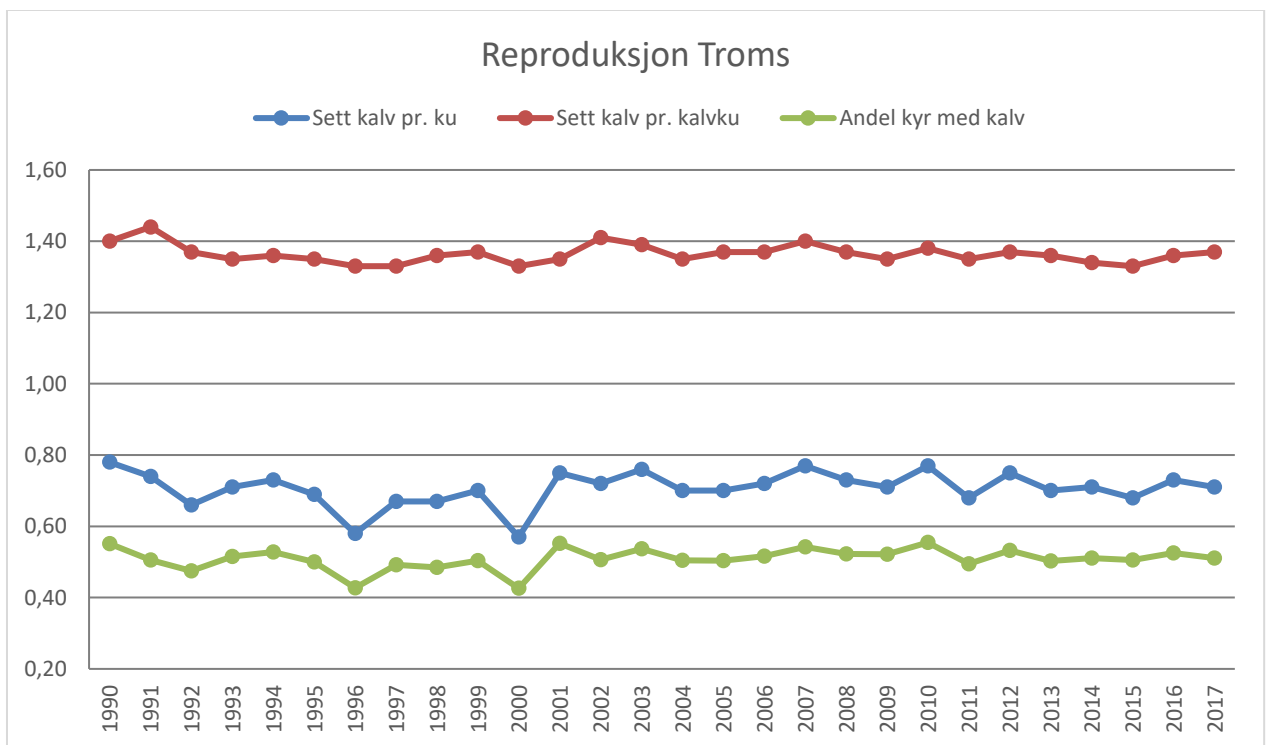
Figur 1.3.2. Sett ku pr. okse i regionene Kyst-Troms, Midt-Troms og Nord-Troms 1990-2017. Data er hentet fra Hjorteviltregisteret.

1.3.2 Reproduksjon og rekruttering

Indeksene sett kalv pr. ku, sett kalv pr. kalvku (tvillingraten) og andel kyr med kalv i bestanden brukes som mål på produktiviteten i en bestand.

Troms

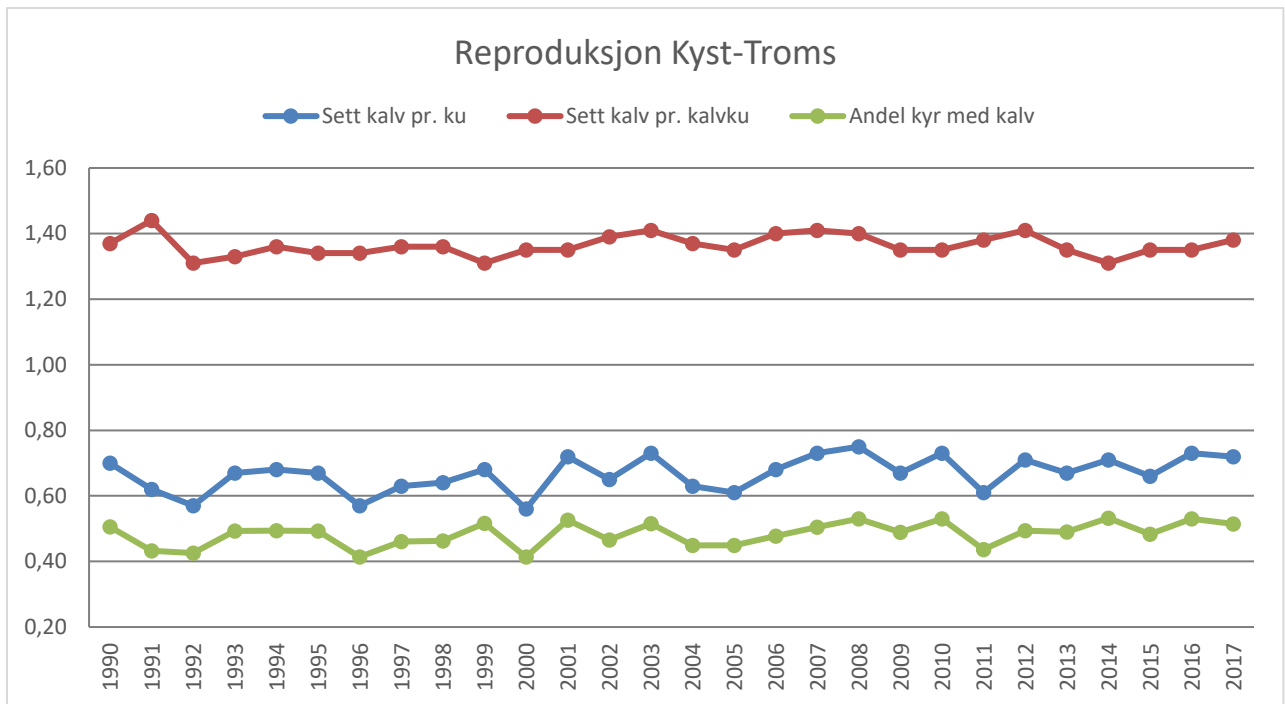
Rekrutteringsindeksene har vært relativt stabil i perioden 1990-2017, men med en tendens til svak nedgang etter 2010. I 2017 var sett kalv pr. ku på 0,71. Tvillingratene har i snitt vært på 1,36. Omtrent halvparten av kyrene har kalv (Figur 1.3.3).

Figur 1.3.3. Sett kalv pr. ku i Troms fylke i perioden 1990-2017. Sett kalv pr. ku viser utviklingen i kalverekruttering og beregnes ved å dele antall observerte kalver (inkludert enslige kalver) på antall observerte kyr (inkludert kviger). Data fra Hjorteviltregisteret.

Kyst-Troms

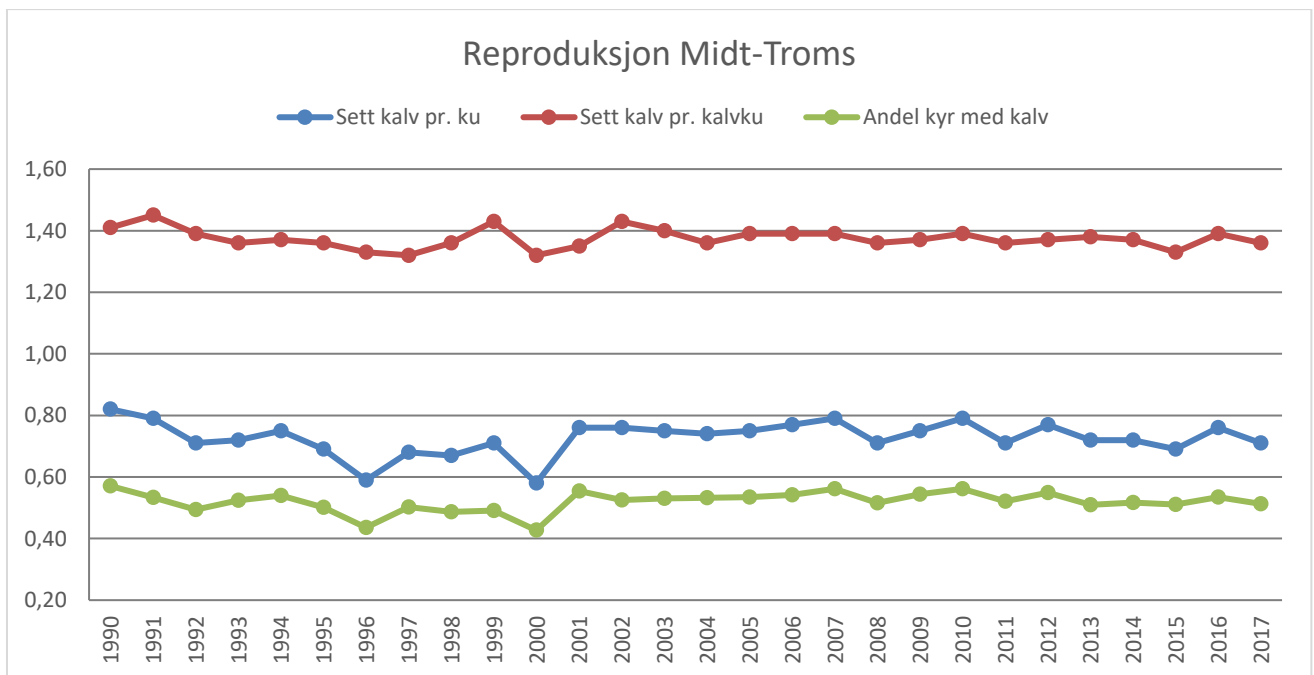
Rekrutteringsindeksene viser svak økning i perioden 1990-2017, særlig etter 2005 (Figur 1.3.4). Tvillingraten har jevnt over vært på 36 %, og var i 2017 på 38 %. Kyst-Troms er den eneste regionen med økning i andel kyr med kalv.

Figur 1.3.4. Sett kalv p. ku, sett kalv pr. kalvku og andel kyr med kalv i Kyst-Troms 1990-2017. Data er hentet fra Hjorteviltregisteret.

Midt-Troms

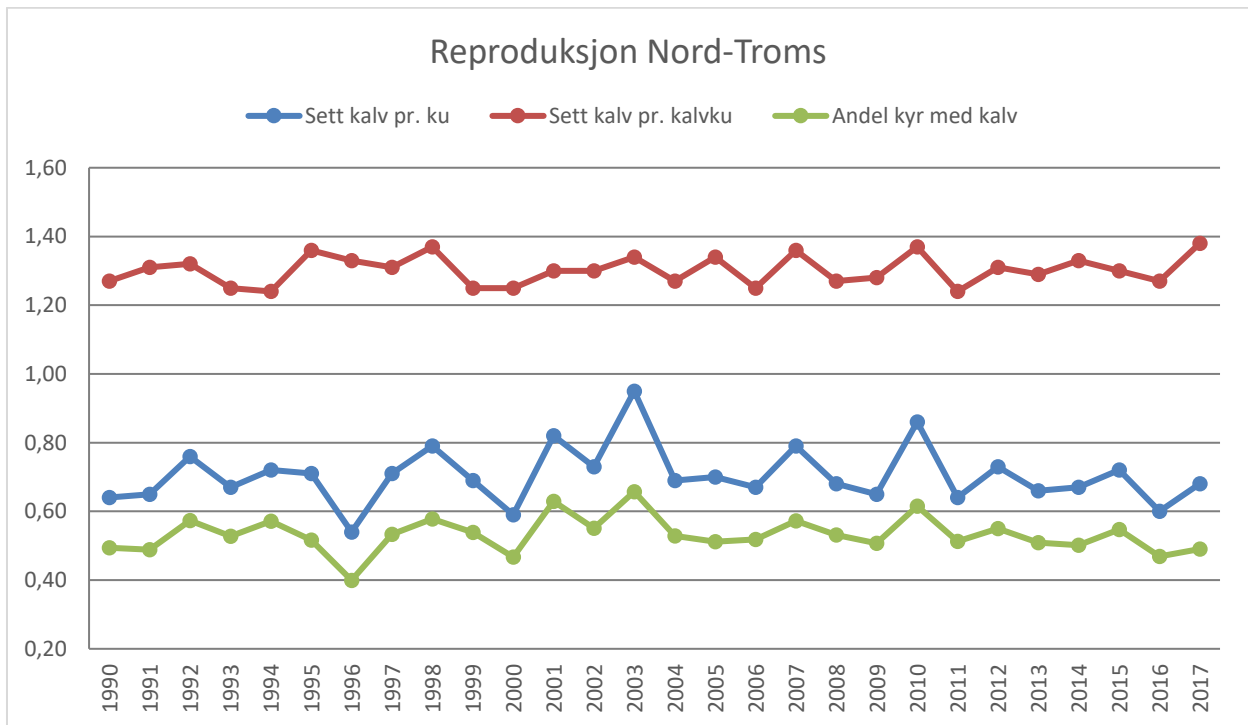
Rekrutteringsindeksen har vært relativt stabile fra starten av 2000-tallet. Jevnt over har over halvparten av kyrene hatt kalv. Tvillingraten var i 2017 på 36 % (Figur 1.3.5).

Figur 1.3.5. Sett kalv p. ku, sett kalv pr. kalvku og andel kyr med kalv i, Midt-Troms 1990-2017. Data er hentet fra Hjorteviltregisteret.

Nord-Troms

Reproduksjonsratene har variert noe mellom år i Nord-Troms. Særlig gjelder dette for sett kalv pr. ku, og andel kyr med kalv. Begge indeksene har en negativ tendens, særlig etter 2003. Sett kalv pr. ku var i 2017 på 0,68 og 49 % av kyrne hadde kalv. Grunnen til oppgangen er at flere av kyrne ble observert med tvillingkalv (Figur 1.3.6)

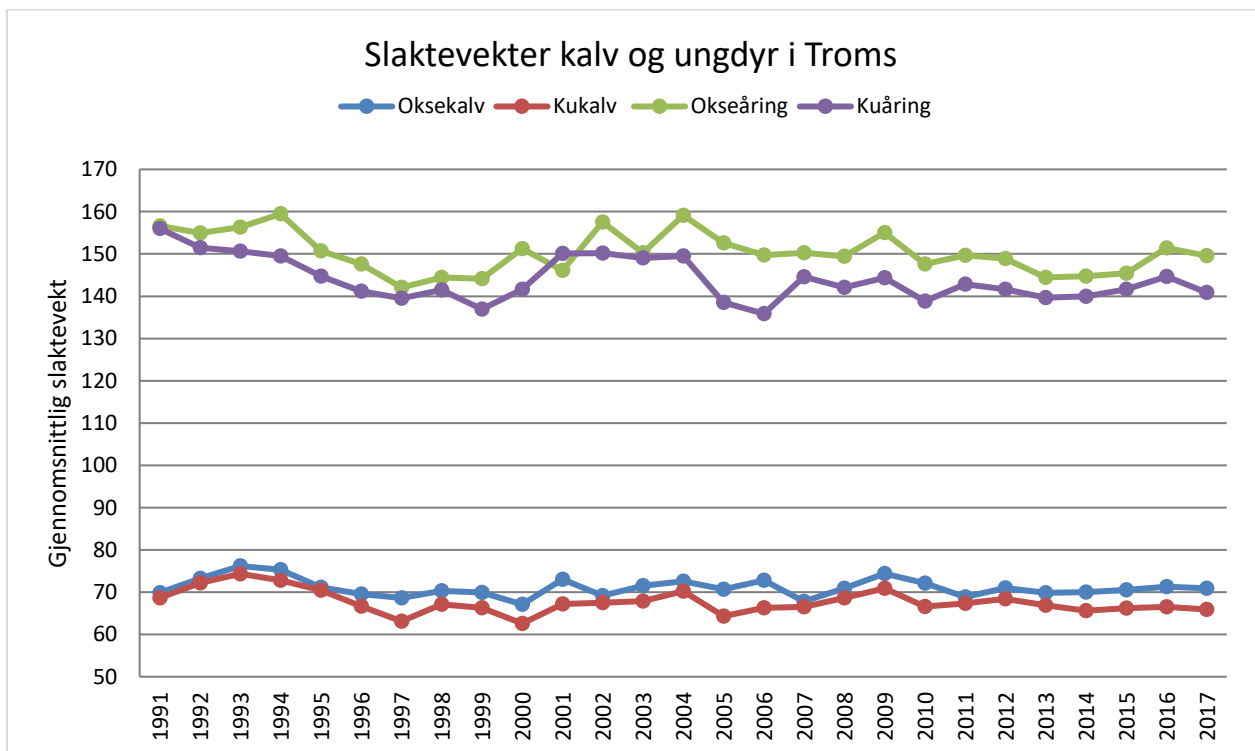

Figur 1.3.6. Sett kalv p. ku, sett kalv pr. kalvku og andel kyr med kalv i Nord-Troms 1990-2017. Data er hentet fra Hjorteviltregisteret.

1.4 Slaktevekter

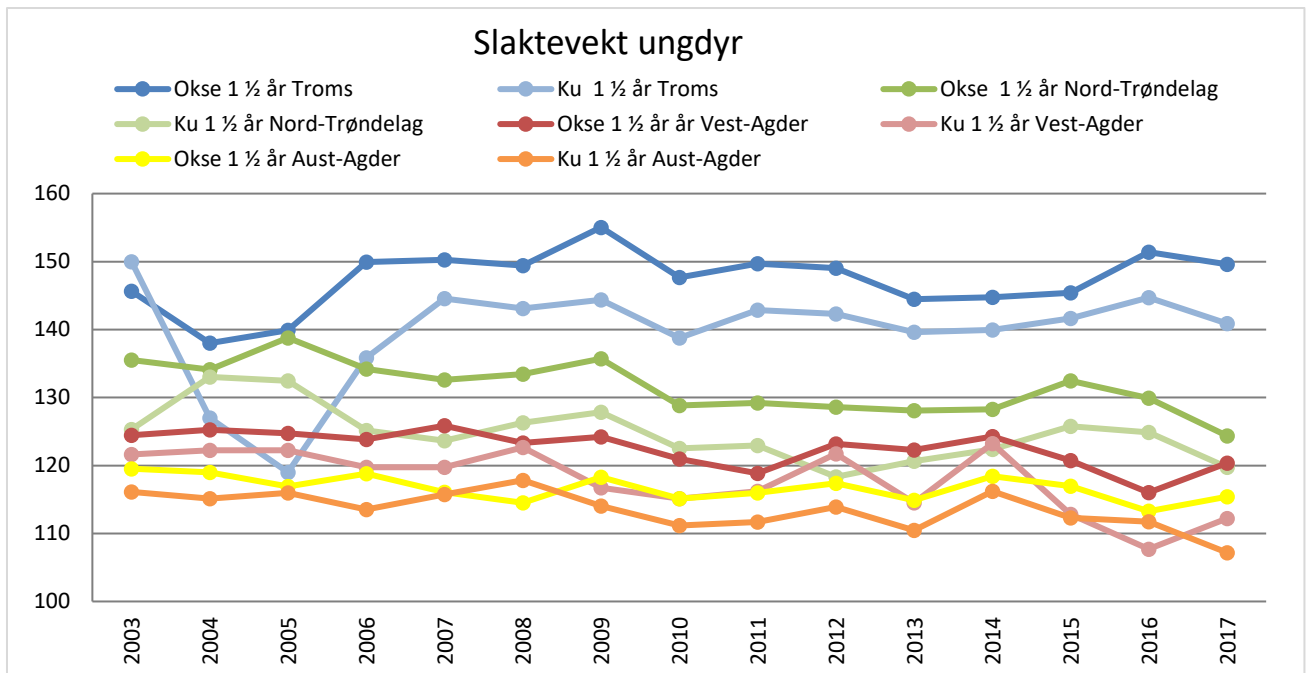
Troms

Slaktevektene for kalv og ungdyr i Troms fylke er gjennomgående høyere enn i Nord-Trøndelag og i Vest- og Aust-Agder i perioden 1990-2017 (Figur 1.4.1). I Troms var gjennomsnittsvektene i perioden 2003-2017 69 kg for kalv og 146 kg for åring. Til sammenligning var snittvektene for kalv 62 kg i Nord-Trøndelag, 53 kg i Vest-Agder og 52 kg i Aust-Agder i samme periode. Nord-Trøndelag har tidligere hatt høye slaktevekter, men siden begynnelsen av 2000-tallet har vektene vist en synkende trend. Det er samme tendenser i Agder fylkene (Figur 1.4.2).

Figur 1.4.1. Gjennomsnittlig slaktevekt for ungdyr og kalv fordelt på kjønn i Troms fylke i perioden 1990-2017. Data fra Hjorteviltregisteret.

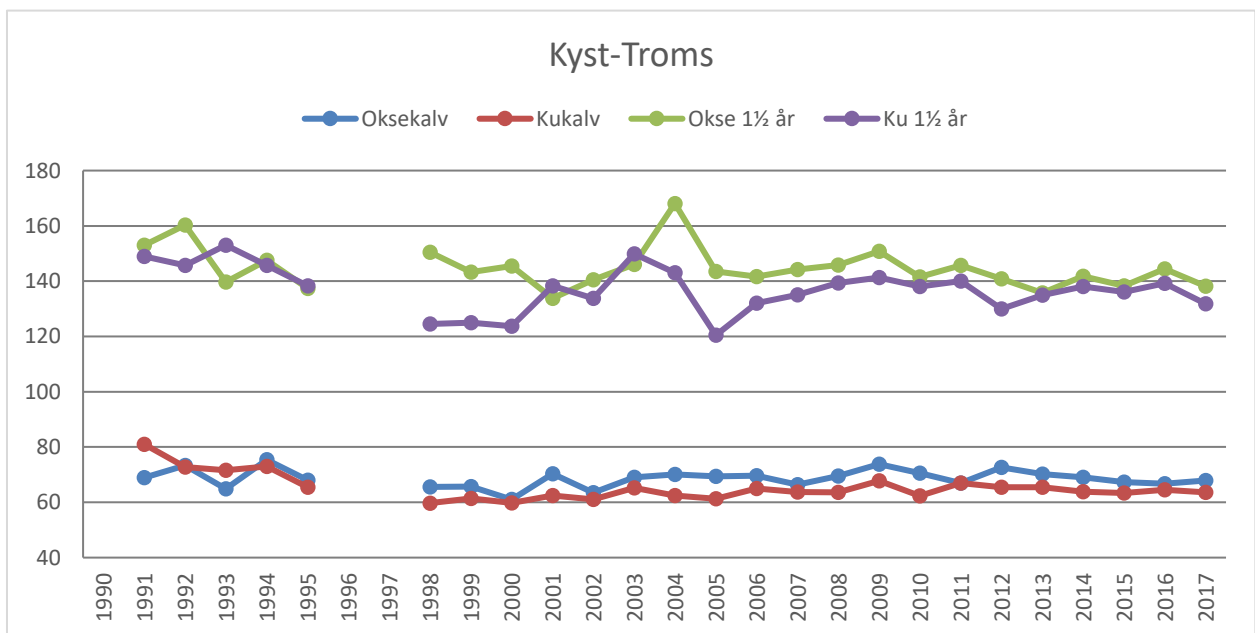

Figur 1.4.2. Gjennomsnittlig slaktevekt for ungdyr og kalv fordelt på kjønn i Troms fylke i perioden 1990-2017. Data fra Hjorteviltregisteret.

Kyst-Troms

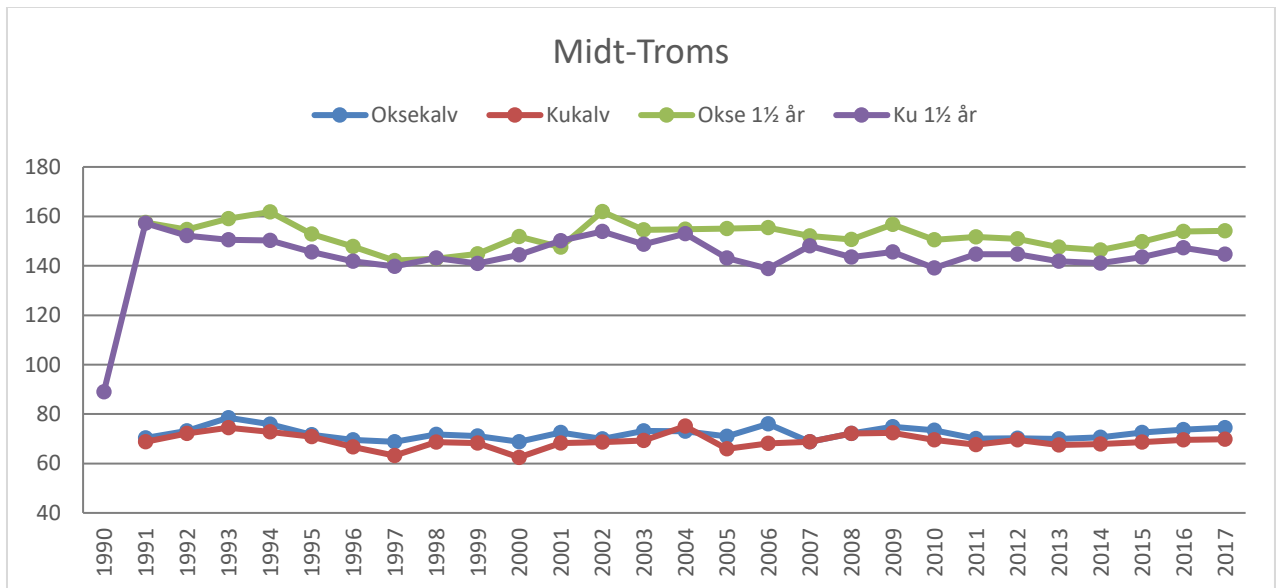
Slaktevektene har hatt en negativ utvikling fra starten av perioden. Imidlertid er det viktig å merke seg at antallet vekter som ligger til grunn er få i starten av perioden (under 10 pr. kjønns- og alderskategori), noe som gjør materialet utsatt for tilfeldig variasjon (Tabell 1.1.5). Åringsvektene var på 138 kg og 132 kg, mens kalvevektene var på 69 kg og 64 kg i 2017 (Figur 1.4.3).

Figur 1.4.3. Gjennomsnittlig slaktevekt for ungdyr og kalv fordelt på kjønn i Kyst-Troms i perioden 1990-2017. Data fra Hjorteviltregisteret.

Midt-Troms

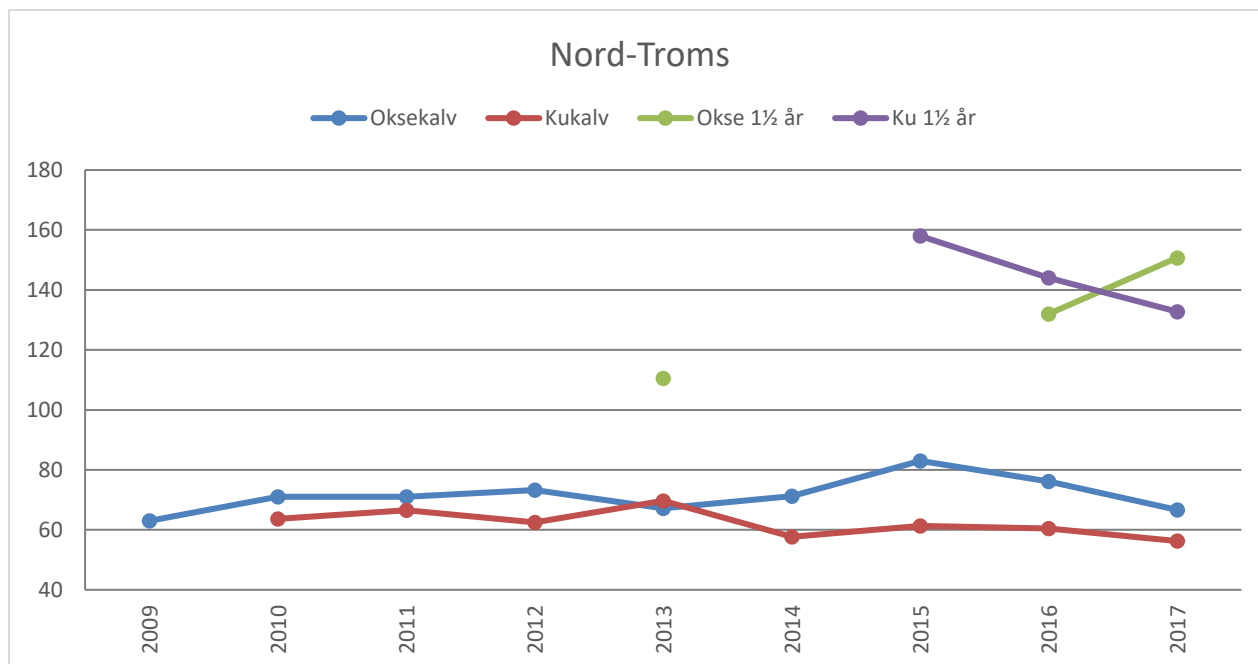
Slaktevektene i Midt-Troms har vært stabile i perioden. Vekta på kuåring i 1990 er basert på ett individ på 89 kg, og kan være en feilregistrering. I 2017 veide åringsoksen 154 kg, åringskua 145 kg. Kalvevektene var på 74 kg og 70 kg (Figur 1.4.1 og Tabell 1.1.7).

Figur 1.4.4. Gjennomsnittlig slaktevekt for ungdyr og kalv fordelt på kjønn i Troms fylke i perioden 1990-2017. Data fra Hjorteviltregisteret.

Nord-Troms

Det er for få vekter registrert i Nord-Troms til at vi kan si noe om vektutviklingen for åringsdyr. Selv om det er flere år med registrerte vekter for kalv, er det for få vekter som ligger til grunn til at utviklingen er sikker. I 2017 var åringsoksen 150 kg, og åringskua 133 kg. Kalvevektene var mellom 67kg og 56 kg (Figur 1.4.5 og Tabell 1.1.9).

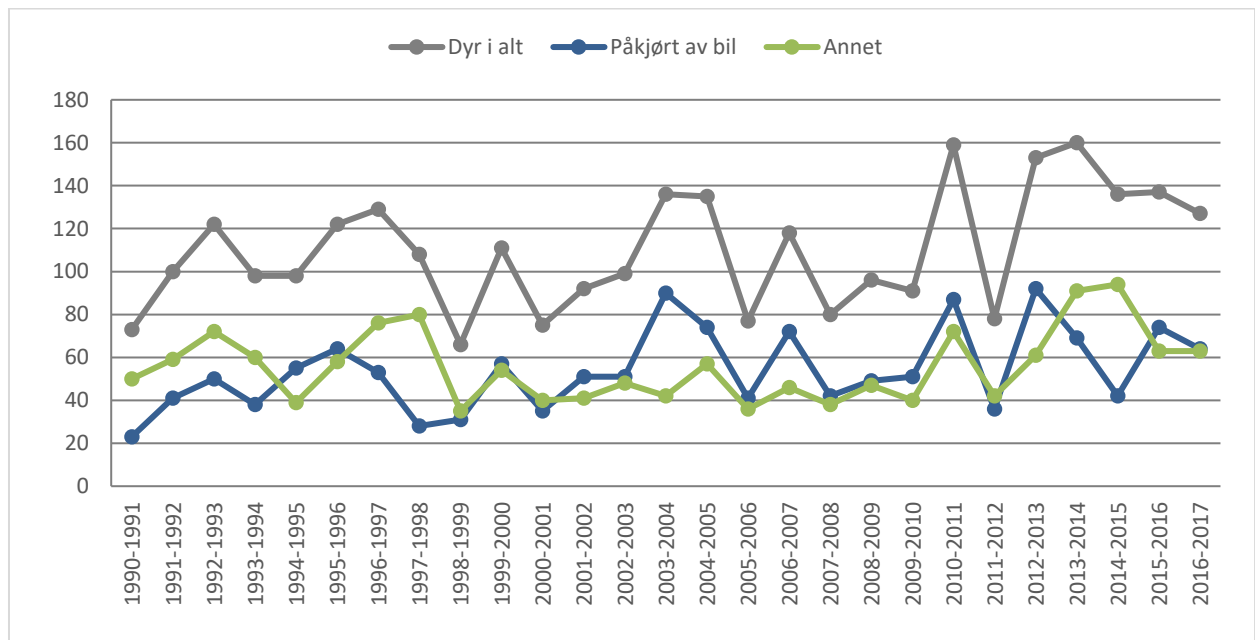

Figur 1.4.5. Gjennomsnittlig slaktevekt for ungdyr og kalv fordelt på kjønn i Troms fylke i perioden 1990-2017. Data fra Hjorteviltregisteret..

1.5 Fallvilt og elgpåkjørsler

Data på antall fallvilt er basert på det årlige antallet som er rapportert til SSB (www.ssb.no) i perioden 1990-2017. I tillegg er data om individer som er påkjørt, men ikke drept i ulykken eller senere avlivet hentet fra Hjorteviltregisteret. Slike tilfeller er viktige for å evaluere hvor flest ulykker skjer, og hvor tiltak for å redusere antallet påkjørsler bør settes inn. Kommunene har derfor begynt å registrere slike hendelser i Hjorteviltregisteret de senere år. Data fra Hjorteviltregisteret over alle elgpåkjørsler i Troms er derfor inkludert fra 2012. Det oppfordres derfor til at kommunene også registrerer påkjørsler hvor dyret ikke er drept.

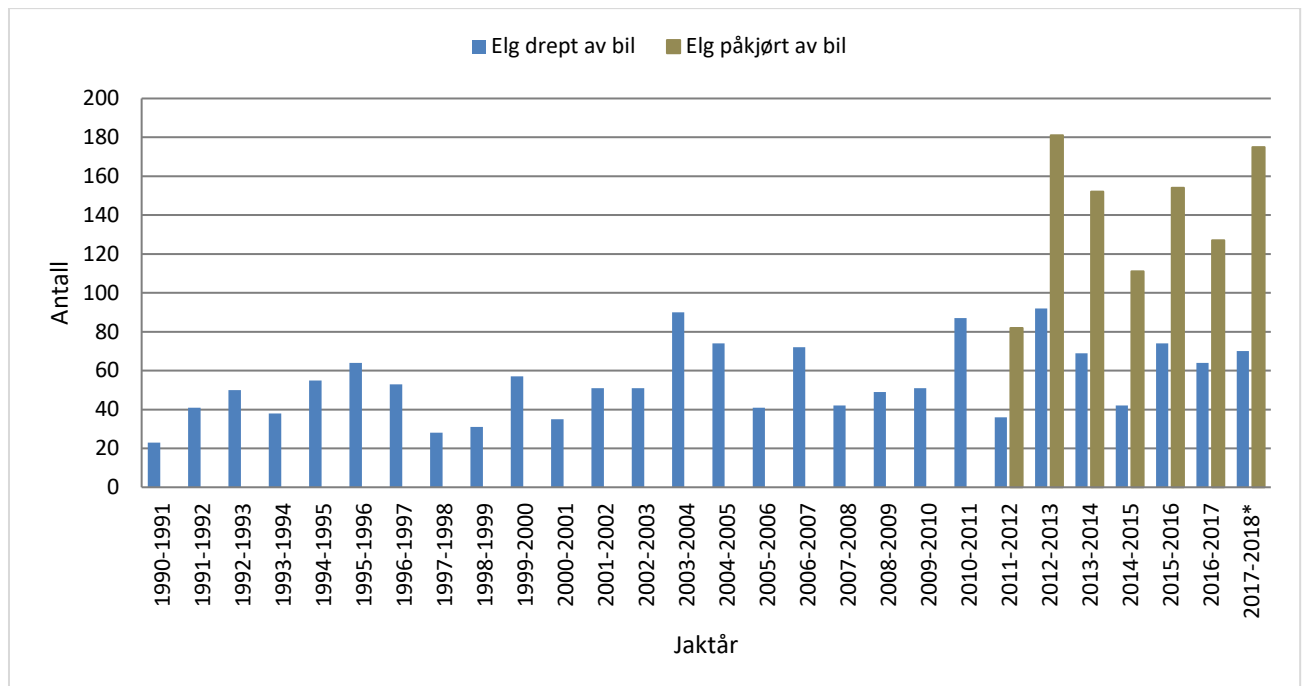
Antall fallvilt har økt i perioden. Omtrent halvparten av fallviltet er dyr som blir påkjørt av bil. De siste årene har imidlertid fallvilt som dør av andre årsaker økt (Figur 1.5.1).

Figur 1.5.1. Antall fallvilt av elg (data fra SSB) i Troms. Jaktåret går fra 01. april til 31. mars påfølgende år.

I gjennomsnitt har 55 elger blitt drept av bil i løpet av et jaktår i perioden 1990-2017, men antallet har variert mellom 23 og 92 (Figur 1.5.1). Dette utgjør omtrent 5 % av jaktuttaket i samme periode. Data fra Hjorteviltregisteret for de siste tre år viser at 46 % av elgene blir drept eller avlivet, mens de resterende ulykkene resulterer i at elgene blir friskmeldte eller ikke funnet. For siste jaktår ble det for eksempel rapportert til SSB at 70 elg ble drept av bil, mens det totale antallet elgpåkjørsler det samme året var 175 (Figur 1.5.2). Disse tallene er i tråd med tilsvarende data fra hele Norge som viser at omtrent halvparten av påkjørte elger blir drept eller

avlivet (og dermed inngår i SSB-statistikken), mens den andre halvparten blir friskmeldt eller ikke funnet.

Figur 1.5.2. Antall elg drept av bil (data fra SSB) og totalt antall elgpåkjørsler (data fra Hjorteviltregisteret) i Troms. Jaktåret går fra 01. april til 31. mars påfølgende år.

Nøyaktig kartfesting av elgpåkjørsler gir viktig informasjon om hvor det er størst sjans for en påkjørsel. Dette gjør at tiltak som skilting, rydding av skog mm kan settes inn på problemstrekninger. I tillegg vil registrering av påkjørsler vise om tiltak som gjøres i området har en faktisk effekt. I Troms er det de siste årene gjort et betydelig arbeid for å sette inn prøvetiltak for å få redusert påkjørsler. Blant annet er et optisk/akustisk system testet ut for å skremme vekk elg. Systemet hadde ingen signifikant effekt på antall påkjørsler, men en trend i nedgang kunne spores (Sørensen 2017). Statens vegvesen har gjort en kartlegging av varselsskilt og plassering av disse. Det er i tillegg gjort forsøk med flyttbare skilt, og interaktiv varsling. Det er litt for tidlig å si om de avbøtende tiltakene fungerer, men det er positive tendenser.

Figur 1.5.3.. Kart med hotspots av elgpåkjørsler i Troms 01.04.2009 til 31.03.2016. En hotspot har tre eller flere elgpåkjørsler. Kart fra Statens vegvesen, hotspotanalyse av Sørensen (2017).

1.6 Diskusjon og tilrådninger

Troms

Basert på antallet felte elg og antallet sett elg pr. jegerdag er dagens elgstamme i Troms en bestand i vekst. Sett elg pr. jegerdag er på samme nivå som på midten av 1990-tallet, og avskytingen har ikke vært høyere i perioden (Figur 1.2.2). Dette avviker fra resten av landet, der bestanden har vært stabil og de siste årene i nedgang (Figur 1.2.1).

Troms har bedre rekruttering og slaktevekter enn de fleste andre fylker i Norge (Solberg mfl. 2017). Til tross for økende bestandstetthet i Troms er rekrutteringsratene og slaktevektene fortsatt høye. Vektene har en svak negativ tendens, men det er ikke dramatisk (7.4.1). De siste ti årene har det også vært en svak nedgang i rekrutteringsindeksene (Figur 7.3.1). I samme periode er antallet felt kalv pr. felt ku redusert, noe som kan tyde på at nedgangen i rekrutteringsraten kan være større enn vist.

Det er viktig å merke seg at rekrutteringsratene og vektene også var høye på 1990-tallet. Selv etter at bestandstoppen var nådd i 1994 fortsatte rekrutteringsindeksene og vektene å synke (Figur 1.2.2, 1.3.3 og 1.4.1). Slike tidsforsinkelser er ikke helt uvanlige i elgbestander og kan skyldes at de fleste eldre individene i bestanden er født under gode betingelser, når bestanden var lavere, og således har de en oppspart buffer (kroppskondisjon) de kan tære på i den første fasen når leveforholdene blir dårligere. Dette gjelder i mindre grad kalvene som fødes ved høye bestandstettheter, og av den grunn er gjerne kalvene de første som dør når vinteren blir lang og matforrådet er lavt.

Andre indikasjoner på høy bestandstetthet er det høye beitetrykket som er registrert i deler av fylket. Det ingen ting som tyder på at beitetrykket er redusert tatt i betraktning at bestanden har fortsatt å økt. Utrechnet vinterbestand 2012-2014 var på 4200 dyr, mens den for 2015-2017 har økt til 4473 dyr. Dersom vinteren blir lang kan det også være at vi vil se reduserte rekrutteringsrater og slaktevekter, som vi så på 1990-tallet, da elgstammen var på høyde med i dag. I Agderfylkene sliter de fortsatt med ettervirkninger av en for høy elgstamme i forhold til beitegrunnet. Selv etter mange år med lav bestand, er slaktevekter og rekrutteringsrater der lave (Solberg mfl. 2012).

Annen dødelighet (utenom jakt og trafikk) har også vært høyere de siste årene (Figur 1.5.1). Dette sammenfaller med erfaringene en gjorde seg ved de høye bestandstetthetene på midten av 1990-tallet da det ble registrert mye død elg i terrenget, hovedsakelig fordi de hadde sultet i hjel (Sæther mfl. 1998). Også antallet elg påkjørt av bil har økt de siste årene, i takt med økende

bestandstetthet, men antallet trafikkdrepte er fortsatt lavere enn i 2003, 2002 og 2012 (Figur 1.5.2). Dette kan skyldes at snøforholdene har vært mindre prekære de siste årene.

Fylkeskommunen ønsker en svak reduksjon i elgstammen fra dagens nivå. En reduksjon i bestandstetthet vil på sikt medføre en reduksjon i jaktuttaket i forhold til dagens nivå. Siden 2014 har jaktuttaket i Troms økt. Dette førte til en midlertidig nedgang i bestanden de to påfølgende årene. Imidlertid har bestanden fortsatt å vokst til tross for et høyt jaktuttak. Bestanden i Troms har de siste årene vært rekordstor og spørsmålet er om dette også får konsekvenser for elgen selv (overlevelse, vektor og reproduksjon), miljøet (beiteforholdene, skogskader) og andre samfunnssektorer (trafikk). Dersom dagens høye bestandskondisjon skal opprettholdes bør bestanden stabiliseres eller reduseres. Skal bestanden reduseres må jaktuttaket økes tilstrekkelig. Tatt i betraktning at jaktuttaket har økt samtidig som bestanden øker, tyder dette på at uttaket ikke er stort nok. Et alternativ for å redusere bestanden er å øke uttaket av produktive kyr.

Kyst-Troms

Bestandstettheten i Kyst-Troms er i vekst, og sett elg pr. jegerdag øker til tross for et økt jaktuttak (Figur 1.2.3). I 2014 ble Kyst-Troms anbefalt en reduksjon av bestanden på 15-20 % før jakta. Bestanden ble redusert tilsvarende, men har så fortsatt å øke fra 2015. Med fylkeskommunens mål om en reduksjon bør jaktuttaket fortsatt holdes høyt, og vi anbefaler en videre reduksjon på 10-15% (Tabell 1.6.1).

Tabell 1.6.1. Forvaltningsmål og styringsverktøy for elgforvaltningen i Kyst-Troms. Kyst - Troms består av kommunene: Tromsø, Harstad, Kvæfjord, Skånland, Ibestad, Gratangen, Tranøy, Torsken, Berg og Karlsøy samt området av Lenvik kommune som ligger på Senja.

Mål-parameter	Dagens tilstand	Kortsiktige mål (2022)	Langsiktige mål (2028)	Styrings-verktøy for kortsiktig mål
Jaktuttak pr. år 2014 – 2017 *	551	660	500	Øke avskytingen på kort sikt, økt uttak av eldre ku
Sett elg pr. jegerdag 2014-2017	0,62	0,55	0,50	Øke avskytingen på kort sikt
Slaktevekt, hannkalv 2014-2017	68	Unngå reduksjon	70	Øke avskytingen på kort sikt
Slaktevekt, hunnkalv 2014-2017	64	Unngå reduksjon	67	Øke avskytingen på kort sikt
Slaktevekt, åringsokse 2014-2017	141	Unngå reduksjon	144	Øke avskytingen på kort sikt
Slaktevekt, åringssku 2014-2017	136	Unngå reduksjon	140	Øke avskytingen på kort sikt
Beitegrad	Svært varierende		Ikke over 35 % på bjørk og furu	
Elg drept i trafikken (bil) 2014 (1.april) - 2017 (31. mars) **	23	22	18	Rydding langs vei, annet

*Beregninger på fellinger inkluderer hele Lenvik kommune

** Beregninger på elg drept i trafikken (bil) inkluderer hele Lenvik kommune

Midt-Troms

Midt-Troms ble anbefalt en reduksjon i bestanden på 20-25% i 2014. Sett elg pr. jegerdag er etter dette redusert 15%. Vi anbefaler en videre reduksjon på 10 % (Tabell 1.6.2). Elgbestanden vil da være på omtrent samme nivå som 2001-2009. I Denne perioden så vi ingen vesentlige endringer i slaktevekter eller rekrutteringsrater, noe som antyder at skogen produserte tilstrekkelig beite til å livnære bestanden gjennom vinteren.

Tabell 1.6.2. Forvaltningsmål og styringsverktøy for elgforvaltningen i Midt-Troms. Midt-Troms består av kommunene: Lavangen, Bardu, Salangen, Målselv, Sørreisa, Dyrøy, Balsfjord og delen av Lenvik som ligger på fastlandet.

Mål-parameter	Dagens tilstand	Kortsiktig mål (2022)	Langsiktig mål (2028)	Styrings-verktøy for kortsiktig mål
Jaktuttak pr. år * 2014 - 2017	830	1000	600	Øke avskytingen på kort sikt, økt uttak av eldre ku
Sett elg pr. jegerdag 2014-2017	0,52	0,48	0,48	Øke avskytingen på kort sikt
Slaktevekt, hannkalv 2014-2017	73	Unngå reduksjon	76	Øke avskytingen på kort sikt
Slaktevekt, hunnkalv 2014-2017	69	Unngå reduksjon	72	Øke avskytingen på kort sikt
Slaktevekt, åringsokse 2014-2017	151	Unngå reduksjon	155	Øke avskytingen på kort sikt
Slaktevekt, åringssku 2014-2017	144	Unngå reduksjon	147	Øke avskytingen på kort sikt
Beitegrad	Svært varierende til høy		Ikke over 35 % på bjørk og furu	
Elg drept i trafikken (bil) 2014 (1.april) – 2017 (31. mars) **	27	24	22	Rydding langs vei, annet

*Beregninger på fellinger inkluderer ikke Lenvik kommune

** Beregninger på elg drept i trafikken (bil) inkluderer ikke Lenvik kommune

Nord-Troms

For Nord-Troms ble bestanden anbefalt redusert med 10-15 % i 2014. Dagens bestandstetthet er høyere enn før jakta 2014, og det anbefales at bestanden reduseres 15-20% fra dagens nivå (Tabell 1.6.3). oppgitt vekt for Nord-Troms er neppe representativ og skyldes mest sannsynlig få antall veide vekter. For å få et godt kunnskapsgrunnlag er det viktig at slaktevektene registreres i Hjorteviltregisteret.

Tabell 1.6.3. Forvaltningsmål og styringsverktøy for elgforvaltningen i Nord-Troms. Nord-Troms består av Lyngen, Storfjord, Kåffjord, Skjervøy, Kvænangen og Nordreisa.

Mål-parameter	Dagens tilstand	Kortsiktig mål (2022)	Langsiktig mål (2028)	Styrings-verktøy for kortsiktig mål
Jaktuttak per år 2014 - 2017	168	210	145	Øke avskytingen på kort sikt, økt uttak av eldre ku
Sett elg per jegerdag 2014-2017	0,62	0,47	0,47	Øke avskytingen på kort sikt
Slaktevekt, hannkalv 2014-2017	74	Unngå reduksjon	75	Øke avskytingen på kort sikt
Slaktevekt, hunnkalv 2014-2017	59	Unngå reduksjon	63	Øke avskytingen på kort sikt
Slaktevekt, åringsokse 2014-2017*	141	Unngå reduksjon	147	Øke avskytingen på kort sikt
Slaktevekt, åringssku 2014-2017	145	Unngå reduksjon	145	Øke avskytingen på kort sikt
Beitegrad			Ikke over 35 % på bjørk og furu	
Elg drept i trafikken (bil) 2014 (1.april) – 2017 (31. mars)	10	9	8	Rydding langs vei, annet

*Enkelte år svært lite slaktevekter lagt inn, vanskelig å se trend

Litteratur:

Solberg, E. J., Strand, O., Veiberg, V., Andersen, R., Heim, M., Rolandsen, C. M., Solem, M. I., Holmstrøm, F., Jordhøy, P., Nilsen, E. B., Granhus, A. & Eriksen, R. 2017. Hjortevilt 1991–2016: Oppsummeringsrapport fra Overvåkingsprogrammet for hjortevilt - NINA Rapport 1388. 125 s.

Solberg, E. J., Strand, O., Veiberg, V., Andersen, R., Heim, M., Rolandsen, C. M., Langvatn, R., Holmstøm, F., Solem, M. I., Eriksen, R., Astrup, R. & Ueno, M. 2012. Hjortevilt 1991-2011 – Oppsummeringsrapport fra Overvåkingsprogrammet for hjortevilt. – NINA Rapport 885. 156 s.

Statens vegvesen;

<http://vegvesen.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=c1236a4d236a4a439b178c61c496187d>

Sørensen, J. B., Elg-kjøretøy-kollisjoner i Nord-Norge: årsaker, hotspot-kartlegging og forebygging. 2017

Sæther, B. E., Solberg, E. J. & Heim, M. 1999. Status ved NINA's elgprosjekt i Troms frem til høsten 1998.